

ČLENOVÉ KOMORY PODNIKŮ KOMEČNÍ BEZPEČNOSTI ČR

ČASOPIS BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY VZNIKÁ DÍKY PODPOŘE TĚCHTO ČLENSKÝCH FIREM KPKB ČR:

ATALIAN CZ,s.r.o.
AVIATICA, U Trezorky 921/2,
CZ 158 00 Praha 5 - Jinonice
www.abfacility.com

HIGH SECURITY PRODUCTS, a. s.
Pod stárkou 378/3
140 00 Praha 4
www.h-s-p.cz

Agentura Pancéř, s. r. o.
K dubu 2330/2b, Chodov
149 00 Praha 4
www.pancer.cz

European Security Solutions s.r.o.
Tyršova 3214/8
695 01 Hodonín
www.eseso.cz

ESESO

ATON Security s.r.o.
Na Stráži 1576/35
190 00 Praha 9
www.cleanline.cz

TRIVIS – Centrum vzdělávání, s.r.o.
Na terase 355/8
182 00 Praha 8
www.trivis.cz

ECES Institut, s.r.o.
Kutuzovova 547/13
703 00 Ostrava
www.eces.cz

WAKENHAT s.r.o.
Sazečská 560/8
108 00 Praha 10 Malešice
www.wakenhat.cz

Silvermen s.r.o.
Bašty 6
602 00 Brno
www.silvermen.cz

ELSERVIS – Ivo Kolář
Dědinská 898/15
161 00 Praha 6

SIMACEK FACILITY CZ spol. s r. o.
Trnkova 34
628 00 Brno
www.simacek.cz

UNISEC s.r.o.
Riegrova 54
261 01 Příbram
www.unisek.cz

SYBENAM - Systém bezpečnosti na míru
U Klavírky 2627/7
150 00 Praha 5
www.sybenam.cz

ANIM plus – RS, s. r. o.
Areál TJ MEZ, 775 01
Vsetín – Ohrada
www.anim.cz

General Provider s.r.o.
Sídlo: Kodaňská 432/15
101 00 Praha 10
www.generalprovider.cz

SECURITY MONIT s.r.o.
Hoblíkova 548/6
613 00 Brno
www.security-monit.cz

RAM SECURITY s. r. o.
Na Výhledu 139
250 66 Zdice
www.security-cz.eu

Security MCO s.r.o.
Struha 885
517 54 Vamberk
www.mco-security.cz

Trade Corporations s.r.o.
Mostecká 273/21
118 00 Praha 1
info@tcorp.cz

Solidita s.r.o.
Jeřábková 419
250 73 Radonice
www.solidita.cz

APEurope s. r. o.
Kaprova 42/14
110 00 Praha 1
www.apeurope.cz

CENTURION loss prevention a. s.
Kundratka 17/1944
180 82 Praha 8
www.centurionlp.cz

ABAS IPS Management s. r. o.
Jankovcova 1569/2c
170 00 Praha 7
www.abasco.cz

Preventa Service s.r.o.
Kutuzovova 547/13
703 00 Ostrava – Vítkovice
www.preventa.cz

Synergia management czech s.r.o.
Drtinova 557/10
150 00 Praha 5
www.synergia.cz

Česká pošta Security, s.r.o.
Sídlo: Politických vězňů 909/4
Nové Město, 110 00 Praha 1
pistek.roman@cpst.cz

ARES GROUP s.r.o.
Libušská 189/12
142 00 Praha 4
www.ares-group.cz

Stratia s.r.o.
Podolská 613/28
147 00 Praha 4
www.stratia.cz

SEKURO & Group s.r.o.
Na Mlýnci 33/1a
702 00 Ostrava
www.sekuro.cz

Pro Bank Security, a. s.
Václavské nám. 21
110 00 Praha 1
www.probank.cz

O.K. SHOOTING Security, s.r.o.
Záhradná 746/36
900 51 Zohor
Slovenská republika
www.sbs-shooting.sk

GADO s.r.o.
Heršpická 11b
639 00 Brno
www.gado.cz

OKO 69 s.r.o.
Březinova cesta 192/1
412 01 Litoměřice
www.oko69.cz

INPOS SECURITY
Křížkovy Újezdec 42
251 68 Kamenice
www.inpos.cz

PRIMM bezpečnostní služba s. r. o.
Kutnohorská 309
109 00 Praha 10
www.primm.cz

INCRISCO s.r.o.
Sádecká 400
252 30 Řevnice
info@incrisko.cz

Národní stálá konference
o bezpečnosti (NSKB), z.s.
Chudenická 1059/30
102 00 Praha 10
www.nskb.cz

Gatum Group, s.r.o.
Italská 2581/67
120 00 Praha 2
www.gatum.cz

ČVUT - Fakulta biomedicínského
inženýrství
Sportovců 2311, Kladno
https://www.fbmi.cvut.cz/

3S security s.r.o.
Holušická 2253/1
148 00 Praha 4
www.3security.cz

Ing. Martin Neuschl
Sachetní 391
261 01 Příbram

BEZPEČNOST

S PROFESIONÁLY

NOVÁ SPOLUPRÁCE PRO BEZPEČNĚJŠÍ OBCE A MĚSTA

LEGISLATIVA KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

MINIMALIZACE NÁSILNÉHO JEDNÁNÍ VŮČI ZAMĚSTNANCŮM

ISSN 2336-4793

9 772336 479003

KPKB
KOMORA
PODNIKŮ
KOMERČNÍ
BEZPEČNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY

Šéfredaktor

Mgr. Bc. Kateřina Poludová, DiS.

Jazyková spolupráce

PhDr. Alena Hasáková

Redakční rada

Ing. Václav Jahodář

Mgr. Bc. Kateřina Poludová, DiS.

Ivo Kolář

PhDr. Barbora Vegrichová, Ph.D., MBA

Inzerce

kpkbcr@volny.cz

Nesignované fotografie a články

Redakce

Vydavatel

KPKB ČR, Vrážská 1562/24a, 153 00

Praha 5

Registrace

Bezpečnost s profesionály

MK ČR E 20140

ISSN 2336-4793

Tisk

Bittisk s r. o., B. Němcové 53,

746 01 Opava

Rozšiřování zdarma

Autorská práva vykonává vydavatel, užití celku nebo částí, rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem je bez výslovného souhlasu vydavatele zakázáno.

Na zadních stranách obálky

členové KPKB ČR

OBSAH

Vyjádření prezidia 2
KPKB ČR

Komerční bezpečnost 3
legislativa

Bezpečnější obce a města 5
nová spolupráce

Inovativní systémové řešení 7
pro zvýšení fyzické bezpečnosti ve městech

Digitální aplikace Bright Sky 9
domácí násilí

Budoucnost managementu 11
segment komerční bezpečnosti

Násilné jednání 13
minimalizace na pracovištích

Nouzový policejní sbor 15
ve Švédsku

Jihlava moderně 17
rozhovor

Důležité datum 19
Mezinárodní konference obecních policí

Detektivní formy 21
odhalování protiprávních jednání

Chorobná závislost 25
sociální sítě a jejich rizika

PF 2024 26
KPKB ČR

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

setkáváme se na stránkách našeho časopisu na konci náročného roku, ve kterém musel asi každý z nás čelit úskalím souvisejícím s ekonomickými problémy a kdy nám klidu nepřidaly ani neustupující, či dokonce nově vzniklé válečné konflikty.

Konec roku bývá tradičně časem bilancování. Dovolím si tedy bilancovat i já, co se týče aktivit naší KPKB ČR.

Podařilo se nám letos zorganizovat již tradiční odbornou konferenci v pražském hotelu Olšanka se zaměřením nejen na problematiku ochrany měkkých cílů. Letošní konference zaznamenala dosud nejvyšší návštěvnost v historii námi pořádaných konferencí – přihlásilo se na ni téměř 300 účastníků. Tento úspěch je pro nás velkou motivací a impulzem k další práci. V současné době již připravujeme další odbornou konferenci, která by se měla uskutečnit v polovině příštího roku – 13. června 2024 opět v hotelu Olšanka.

Dlouhou dobu nás také trápí příprava návrhu zákona o bezpečnostních činnostech, kdy narážíme na řadu problémů a překážek – současná vláda ho dokonce vyřadila z plánu své činnosti. Tomuto tématu se však chceme věnovat i nadále a usilovat o to, aby vznikl skutečně inovativní legislativní materiál, který bude ve shodě mezi předkladateli zákona i jeho odběrateli a odbornou veřejností a který bude reflektovat stávající poměry i potřeby oboru komerční bezpečnosti.

Nemilou zkušeností pro KPKB ČR bylo letos správní řízení s ÚOHS. V dobré víře kultivovat trh jsme informacemi o cenách služeb fyzické ostrahy neodhadli výklad zákona o hospodářské soutěži a porušili jím danou legislativu. Bereme si z této záležitosti velké ponaučení. Více informací najdete v článku, který je tomuto věnován na další straně tohoto časopisu.

A protože se blíží Vánoce a konec roku 2023, dovoluji mi popřát Vám nejen během dní svátečních hodně pohody, štěstí, úspěchů a především zdraví.

Ing. Václav Jahodář
prezident KPKB ČR

VYJÁDRĚNÍ PREZIDIA KPKBČR K RUBRICE HODINOVÁ SAZBA V ČASOPISE BEZPEČNOST S PROFESIONÁLY

Vážení členové KPKB ČR a čtenáři z řad široké odborné veřejnosti,

obracím se na Vás jménem prezidia Komory podnikův komerční bezpečnosti České republiky, z.s. („KPKBČR“), a to v souvislosti s rubrikou „Hodinová sazba“, kterou jsme od roku 2020 uveřejňovali v našem časopise Bezpečnost s profesionály.

Na konci srpna 2023 zahájil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže („Úřad“) s KPKBČR správní řízení, jehož předmětem je možné jednání v rozporu se zákazem stanoveným v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže („ZOHS“). Podezření Úřadu v této věci jsme důkladně analyzovali, přičemž níže uvádíme stanovisko prezidia KPKB ČR.

KPKB ČR je tradiční profesní komorou sdružující podnikatele v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Naším cílem je dlouhodobě kultivovat trh komerční bezpečnosti s důrazem na dodržování právních předpisů, čehož se snažíme dosahovat především formou pořádání seminářů a odborných konferencí nebo právě i vydáváním našeho časopisu Bezpečnost s profesionály.

Jakožto profesní komora jsme si vědomi mnoha neduhů, kterými náš obor trpí, včetně nedodržování právních předpisů ve mzdové oblasti.

Minimální mzda je v České republice stanovena nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí („Nařízení“). Výše minimální mzdy se pak zvyšuje s noveli-

zací tohoto Nařízení. Vláda ČR však tyto novely přijímá zpravidla bez upozornění, na poslední chvíli, a existuje proto významné riziko, že členové KPKB ČR budou svým zaměstnancům vyplácet mzdu nižší než minimální, což pro ně může vyústit v nežádoucí důsledky spojené s porušením právních předpisů.

Z výše uvedených důvodů jsme proto v roce 2020 při přípravě našeho časopisu Bezpečnost s profesionály přistoupili k začlenění rubriky „Hodinová sazba“, jejímž obsahem byl výpočet minimální mzdy strážných v souladu s novelizací Nařízení. Uveřejněním tabulek výpočtů hodinové sazby jsme tedy chtěli především upozornit na zvýšení, resp. aktualizaci minimální mzdy tak, aby mohli naši členové na tuto změnu zareagovat a nehradili svým zaměstnancům mzdy nižší než minimální, a tudíž nezákonné. Většina údajů ve zveřejněných tabulkách vycházela právě z opatření v té době platného, resp. z účinného Nařízení a zařazení příslušné pracovní pozice do tarifního stupně, čímž byl vždy stanoven minimální zákonný mzdový náklad na jednoho zaměstnance.

Smyslem a účelem uveřejnění výpočtových tabulek byl tedy zejména apel na dodržování právních předpisů ze strany členů KPKB ČR.

Problematický aspekt rubriky „Hodinová sazba“ Úřad spatřuje především v části, ve které jsme k minimální mzdě stanovené Nařízením připočítávali ostatní náklady zahrnující zejména školení, vybavení zaměstnanců, režijní a správní náklady v paušální výši. Zveřejnění tohoto údaje pak Úřad považuje

za jednání, které je způsobilé narušit hospodářskou soutěž.

Rádi bychom na tomto místě výslovně uvedli, že naším cílem nebylo jakýmkoli způsobem narušovat hospodářskou soutěž. Rubrika „Hodinová sazba“ měla mít informativní charakter a nesměřovala ke sjednocování cen na trhu komerční bezpečnosti. Ostatně k jejímu dodržování jsme ani nikdy v minulosti nevyzývali a ani nadále nevyzýváme.

Pokud tedy snad některý z našich členů nabytí dojmu, že se jedná o závazné určení hodinové sazby, je tento dojem nesprávný, neboť je na každém členu, aby samostatně stanovoval ceny svých služeb pouze na základě vlastního cenového rozhodnutí a v souladu s platnými právními předpisy, které vyžadují dodržování nařízení vlády ohledně minimální mzdy.

Číslo časopisu Bezpečnost s profesionály obsahující rubriku „Hodinová sazba“ byla s ohledem na výše uvedené stažena z našich webových stránek, přičemž v dalších číslech našeho časopisu již tuto rubriku nenajdete. Informace o minimální mzdě a její aktualizaci můžete v případě potřeby nalézt na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR¹, případně v § 2 Nařízení v platném a účinném znění.

S pozdravem

Za Komoru podnikův komerční bezpečnosti ČR, z.s.,

Ing. Václav Jahodář
prezident

1. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/minimalni-mzda>

KPKB
KOMORA
PODNIKŮ
KOMERČNÍ
BEZPEČNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

KPKB
KOMORA
PODNIKŮ
KOMERČNÍ
BEZPEČNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

LEGISLATIVA KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

O legislativních nárocích na poskytovatele komerční bezpečnosti, ať již současných nebo plánovaných, chtěných, bylo napsáno mnohé a snaha profesních uskupení včetně KPKB je v tomto ohledu zcela legitimní a jasná.

Základní nosnou myšlenkou, na které se všechny zainteresované skupiny shodnou, je vnímání potřeby regulovat komerční bezpečnost v ČR separátní normou, mimo živnostenský zákon. Tato potřeba je však to jediné, na čem se profesní uskupení v ČR shodnou.

Rozkol nastává ve chvíli, kdy jsou diskutovány jednotlivé atributy činností, které by budoucí právní norma měla regulovat. Někteří reprezentanti profesních uskupení jsou pro podmínku samosprávné komory, jiní preferují přísnou kontrolu a dohled nad poskytovateli, další zase požadují jiný typ pojištění odpovědnosti, případně ještě jiné formality, např. způsob ověřování způsobilosti samotných strážných, eventuálně jejich kategorizace co do činností.

Cílem tohoto textu není podrobný rozbor situace a pozic jednotlivých uskupení, natož hodnocení jejich legitimacy. Ve vášnivých debatách o tom, jak by měla legislativní regulace komerční bezpečnosti v ČR vypadat, se lehce ztrácí nadhled, a to nejen vnějším pozorovatelům, ale zejména jednotlivým aktérům, reprezentantům profesních uskupení.

Proto je dobré si v úvodu připomenout, že existují i jiné, neméně důležité pohledy než jen zástupců profesních sdružení. Především mám na mysli pohled na bezpečnost jako celek – ten zůstává navzdory změnám politické reprezentace již po dlouhá léta stejný, a sice že bezpečnost je „smíšeným“ statkem, tedy záležitostí státní i komerční. Pod tímto prizmatem je třeba hledět na jakékoli snahy o utváření právních norem regulujících činnost poskytovatelů bezpečnostních služeb pouze jako na částečnou snahu naplnit očekávání společnosti.

Regulace činnosti samotných poskytovatelů je samozřejmě nezbytným požadavkem, ale je dobré ji vnímat jen jako jeden z více paralelních a nezbytných úkolů, nikoli jediný. Je deziluzí myslet si, že pouhý zákon o bezpečnostních službách, jakkoli po odborné stránce kvalitní, začne sám o sobě rapidně měnit situaci na trhu směrem k lepší kvalitě služeb. Svůj podíl na změně budou totiž mít v tomto směru také další vlivy, mnohé i nečekaně intenzivní, jako například

nová regulace práce na DPP, která od nového roku 2024 poměrně významně dopadne zejména do cenotvorby poskytovatelů komerční bezpečnosti.

Jednou, nikoli ovšem jedinou paralelou bude tedy bezpochyby zákon, který bude určovat, kdo a za jakých podmínek může bezpečnostní služby poskytovat. Často se přitom však zapomíná na další paralelu, která by měla regulovat, za jakých podmínek budou služby nakupovat a využívat objednatelé. Mířím tímto zejména na regulaci požadavků samotných uživatelů, z nichž drtivá většina (vyjímaje kritickou infrastrukturu či jinak významné objekty) dodnes nemá sebemenší regule pro nákup služeb komerční bezpečnosti, a je naivní si představovat, že tento stav by řešil „jakýsi“ zákon o bezpečnostních službách.

Pro názornou ilustraci si připomeňme regulace v požární bezpečnosti, která má rovněž za cíl chránit osoby a majetek před rizikem, a v případě vzniku požáru následky události na těchto hodnotách co nejefektivněji snižovat, jak to ostatně platí i pro komerční bezpečnost.

Stavební zákon, zákon o požární ochraně, krajské vyhlášky a další zákonné a podzákoné normy v ČR regulují pravidla nákupu požárních služeb na nezbytné minimum dle kategorizace klienta. Situace je v tomto ohledu regulována natolik, že se stát pustil i do regulace retailu, tedy b2c – např. i rodinné domy privátních osob, určené výhradně k bydlení, musí být vybaveny hasicím přístrojem. Situace v komerční bezpečnosti na straně odběratelů je tedy tristní a dala by se přirovnat k tomu, kdy si např. v konfigurátoru vozu můžete a nemusíte vybrat do vybavení svého nového auta bezpečnostní pásy. Většina si je vybere, mnozí si přikoupí airbagy, ale bezesporu by se našli tací, kteří by povinnou bezpečnostní výbavu vozu zejména z ekonomických důvodů nezvolili a spolehli se zkrátka na to, že nebudou účastníky dopravní nehody, neboť se jim to ještě nikdy nestalo.

Při projednávání myšlenek na tvorbu regulace v minimalistické verzi alespoň pro subjekty, které svým provozem zaštiťují vyšší počty osob (návštěvníky, účastníky akcí, zaměstnance) na jednom či více místech a měly by plnit přinejmenším základní požadavky na bezpečnostní opatření, je velice silný politický odpor cokoli regulovat v otevřeném trhu. Politická reprezentace, ať již současná nebo minulá, tedy používá

oxymóron, když na jedné straně deklaruje, že bezpečí osob je smíšeným statkem, a na straně druhé odmítá regulovat subjekty, které mohou svým působením, zejména při koncentraci vyššího množství osob nebo typem či podstatou svého provozu, znamenat zvýšená rizika.

Argumentace při těchto debatách zcela absentuje a je nahrazena proklamováním svobody a volnosti v podnikání. Přitom nejen požární ochrana, ale i silniční či letecká doprava a mnoho dalších oblastí lidských a podnikatelských aktivit mohou sloužit jako názorné příklady zvládnuté a nikterak omezující bezpečnostní politiky, která klade vyvážené podmínky jak pro poskytovatele, tak pro odběratele služeb.

Nastavení takové rovnováhy v oblasti zajišťování bezpečnostních služeb v ČR zcela absentuje. V současnosti převažuje potřeba represivní kontroly komerčně bezpečnostního trhu, kdy je myšlenka na kvalitu služeb, respektive na udržitelný růst kvality služeb, zcela zastíněna dnes stále více lichými obavami z nekálých až mafiánských praktik některých poskytovatelů, jimž je třeba čelit. Zdůvodňování, proč není potřebná regulace požadavků odběratelů, se ze strany státních úředníků často opírá jen o příklady dobré praxe u konkrétních poskytovatelů a odběratelů.

Ovšem i takové subjekty, které si uvědomují svou odpovědnost a nutnost adekvátně reagovat na rizika, bezesporu existují a není jich málo. Jsou to odběratelé, kteří dokáží vhodně nastavit bezpečnostní design svých opatření do ideální rovnováhy mezi investicí, přídáním hodnotou a hranicí návratnosti a vhodně propojit a dále komunikovat všechny aspekty bezpečnostního systému.

Proto je nevyhnutelné, aby měl bezpečnostní sektor v budoucnu legislativou, ale i zvýšenou odpovědností jasně vy-

mezené kompetence, jako je tomu například u odborně způsobilých osob v požární ochraně, u daňových poradců, lékařů apod. U zmíněných příkladů můžeme lehce sledovat výše zmiňovanou rovnováhu, kdy jsou na straně poskytovatelů stanoveny zákonem vymezené podmínky jejich fungování, vstupní požadavky a zejména odpovědnost, kterou na sebe berou tím, že odevzdávají své služby tomu, jenž je nakupuje – a na straně druhé, u odběratelů, jsou zase zákonnými limity stanoveny povinnosti takové služby v minimální míře nakoupit (např. povinný finanční audit u právnických osob). Představme si, kolik by bylo např. v obchodním centru požárních hlásičů, kdyby jejich hustota i použitý typ nebyly nikterak regulovány a závisely by zcela na uvážení provozovatele.

V konečném důsledku jsou to právě sami odběratelé, kteří by měli vyvíjet úsilí, aby byla v legislativě nastavena rovnováha, a to tak, aby byly stanoveny jasné a transparentní podmínky pro všechny. Jsou to totiž právě oni, kdo v plné míře ponесou následky selhání či nekvalitní, nebo dokonce absentující komerční bezpečnosti. Ve hře jsou tak

odpovědnost za škody, PR rizika i trestní stíhání pro nedbalostní trestné činy. Je zarážející, že tuto odpovědnost si uvědomují pouze někteří odběratelé, a nikoli všichni. A je o to více zarážející neochota státu v této situaci zakročit a zjednat nápravu. V tomto případě by to byl zcela očekávaný krok státu při posilování odolnosti nejen měkkých cílů, ale všech komerčních prostor, které provozují soukromoprávní subjekty a kde vznikají rizika pro osoby v nich přítomné.

Stát jako odběratel bezpečnostních služeb je v tomto ohledu zcela samostatnou kapitolou. O problematice výběru dodavatelů komerčních bezpečnostních opatření (technických, fyzických i procesních) bylo napsáno již mnohé, a tak se jen pro stručnost sluší připomenout, že je to sám stát, který v mnoha svých objektech porušuje vlastní zákony, když vybírá dodavatele s jediným důrazem na cenu, a nebere ohled na kvalitu bezpečnostních služeb.

Do hry často vstupuje i ÚOHS, který se nedokáže postavit za subjekty, které se

pokusí zařadit do svých výběrových řízení kvalitativní kritéria. Nelze tedy očekávat, že změna v této oblasti bude iniciována státními subjekty, tzv. „zdola“. Vůle k těmto krokům musí přijít od politické reprezentace, tedy tzv. „shora“. Inspirovat se lze již výše zmíněnými dobrými příklady z praxe – podniky, které investují nemalé prostředky do své bezpečnosti a v lepším případě i do jejího vývoje a adaptability na aktuální rizika. V konečném důsledku těmito investicemi v porovnání s konkurencí, která se takovým investicím vyhýbá nebo je minimalizuje, na finanční a výkonové efektivitě získávají.

Pro srovnání – v USA existuje uzákoněná odpovědnost provozovatelů budov i akcí s přístupem veřejnosti naplnit minimální požadavky, mj. i z hlediska komerční, chcete-li soukromoprávní bezpečnosti. V případě jejich nesplnění jsou udělovány sankce a v případě vzniklé škody či mimořádné události je zde stanovena trestněprávní i občanskoprávní odpovědnost konkrétních osob i subjektů.

Na podobném principu funguje i několik evropských zemí, a nutno konstatovat, že česká justice přispívá svými judikáty k pozitivnímu vývoji v tomto směru také u nás. I v českém prostředí se množí kazuistika, kdy stanovení odpovědnosti právnických či fyzických osob za nedbalost a způsobené škody není již výjimkou. Pozitivní trend můžeme zaznamenat i v rovině trestněprávní. Všechny tyto nepřímé tlaky vedou k uvědomění si vlastní odpovědnosti a vnímání potřeby „mít vyřešenu vlastní bezpečnost“.

Pak může přijít na řadu v mnohokrát zmíněné rovnováze kvalitní a regulovaný poskytovatel, který bude stavět obchodní soutěž na přidané hodnotě, a nikoli na dumpingových cenách svých služeb. Odběratelé by měli cítit státem garantovanou jistotu, že poskytovatel bezpečnostních služeb je schopen odvést kvalitní odbornou práci a převzít na sebe odpovědnost, o kterou odlehčí odběrateli. Určitý prostor lze spatřovat, přinejmenším dočasně, před stanovením plošné povinnosti, ve stanovení odpovědnosti odběratele za základní bezpečnostní opatření, jež však může realizovat namísto statutární osoby kvalifikovaný bezpečnostní poradce, který za výsledky své práce přebere svůj díl odpovědnosti (podobně jako např. daňoví poradci či advokáti).

Ve změní námitky a představ o podobě zákona o bezpečnostních službách lze spatřovat i snahy některých jeho tvůrců vnést do něj onu zmíněnou kvalitu. V dosavadních návrzích však zatím zcela chybí požadavek zakotvení povinnosti mít vypracovaný bezpečnostní plán objektu, operativní kartu bezpečnostních opatření, speciální požadavky na bezpečnostní poradce, ověřování

jejich odborné způsobilosti a mnoho dalších podnětů (např. i kategorizace strážných a vymezení jejich osobní odpovědnosti při ověřování odborné a pro některé i fyzické způsobilosti, jako je tomu např. ve Velké Británii). Návrhů vedoucích ke zkvalitňování služeb bylo vyřčeno poměrně dost, mnohé však bohužel nebyly dosud vyslyšeny.

Také zástupci profesních sdružení se chystají přispět ke tvorbě bezpečnostního zákona svými nápady a argumenty, nicméně většina z nich nebere v potaz existenci několika paralelních pohledů na bezpečnost, potřebu nastavení rovnováhy mezi poskytovatelem a odběratelem, a zejména zájem občanů – laiků, kteří o bezpečnosti nic nevědí, ale potřebují cítit jistotu, že se o ni stát dokáže postarat.

Východiskem by mohla být zákonná norma, jež by měla mnohem vyšší ambice než regulovat jen poskytovatele komerční bezpečnosti – ale také jejich odběratele. Můžeme ji pracovně nazývat zákonem o komerční bezpečnosti nebo jakkoli jinak, ale aby byla aktuální, aby skutečně řešila bezpečnostní problematiku, a to moderně a udržitelně, musí být nastavena ona rovnováha (poskytovatel – odběratel), která teprve bude moci mít zdravý dopad na trh, a zejména na naši obecnou bezpečnost. Jde přece v první řadě o občany, kteří by se neměli bát chodit do obchodních center, na festivaly, do muzeí či na úřady.

A to je třeba mít na paměti – že občané jsou reprezentováni státní mocí, která by si proto měla při koncepci nových právních norem tím spíše uvědomit svou odpovědnost a koncipovat regulaci s citem a kvalitně a využít přitom již existujících dobrých příkladů v zahraničí, upravených na české prostředí.

Mgr. David ROŽEK, CPP®

NOVÁ SPOLUPRÁCE PRO BEZPEČNĚJŠÍ OBCE A MĚSTA

Současná situace, dynamický vývoj a změny v oblasti bezpečnosti, které přinesly události v České republice i v mezinárodním prostředí v posledních letech, vyžadují nové inovativní postupy a rychlou reakci všech aktérů spolupodílejících se na ochraně obyvatelstva, veřejného pořádku a měkkých cílů. K zajištění bezpečnosti státu je v tomto ohledu nezbytné věnovat zvýšenou pozornost prevenci kriminality a nežádoucích sociálních jevů a dalším rizikovým projevům, které mohou mít přímý vliv na expanzi a umocnění bezpečnostních hrozeb různého charakteru.

Tento trend potvrzuje i aktuálně zveřejněná Bezpečnostní strategie České republiky 2023, která ve svém textu reflektuje nové výzvy v oblasti bezpečnosti a klíčové strategie a oblasti, na které je důležité se v následujícím období soustředit.

Systém prevence a potírání kriminality chrání jednotlivce i komunity. Jeho součástí je ochrana a pomoc obětem trestné činnosti, zejména pak těm zvláště zranitelným. Klíčové pro důvěryhodnost státu jsou pocit bezpečí obyvatel a důvěra v zajištění bezpečnosti na místní úrovni. Vláda se proto zasadí o důsledné fungování bezpečnostních institucí na místní úrovni, včetně poskytování potřebné legislativní, koncepční, metodické i finanční podpory.

Vnitřní bezpečnost podstatně ovlivňuje závažná obecná i hospodářská kriminalita, organizovaný zločin a korupce, včetně stále se zvyšujícího objemu a sofistikovanosti online kriminality. Nové formy, prostředky i možnosti potírání kriminality vyžadují, aby vláda průběžně uprůbovala své priority. Klíčové je posilovat kapacity pro potírání násilné, online i majetkové kriminality. V nepo-

slední řadě je třeba důsledně bojovat proti trestným činům z nenávisti a verbálním i fyzickým nenávistným projevům, které radikalizují společnost, štěpí ji a oslabují a ohrožují její stabilitu včetně útoku na demokratické hodnoty.¹

Efektivita prevence je podmíněna dlouhodobostí, a především zapojením širšího spektra všech kompetentních bezpečnostních složek státního i nestátního charakteru, ale i dalších odborníků s důrazem na komunitní spolupráci a pomáhající profese, jako jsou pedagogové a sociální pracovníci.

Bezpečnost je nutné zajišťovat na všech úrovních a rizikové jevy a události je třeba registrovat a pohotově na ně reagovat v dennodenní bezpečnostní a preventivní praxi. Významný prvek systému bezpečnosti a současné společný průsečík výše zmiňovaných přístupů představují strážníci obecních a městských policí, kteří přispívají k ochraně a bezpečnosti osob a majetku a dohlížejí na dodržování pravidel občanského soužití. Schopnost naplnění výše uvedených úkolů se bezprostředně odvíjí od kvalitního vzdělávání, rozšiřování znalostí aktuálních společ-

enských a bezpečnostních trendů a zvyšování odborných kompetencí.

Strážníci obecních a městských policí jsou v dennodenním kontaktu s občany a širokou veřejností. Řeší vypjaté situace, potýkají se s projevy násilí, agresivity, intoxikovanými osobami, řeší sousedské spory a konflikty v rodinách, jednají s pachateli i s oběťmi protiprávních jednání. V častých případech jsou první na místě činu, dostávají se do komunikačně náročných situací, jsou svědky krizových a traumatických událostí, spolupodílejí se na spolupráci a preventivních aktivitách v rámci různých veřejných institucí, participují na ochraně měkkých cílů, jako jsou školy, zdravotnická, kulturní, sportovní a volnočasová zařízení a objekty. Toto pestré spektrum aktivit a úkolů vyžaduje adekvátní znalosti, informace a důslednou přípravu praktickou i teoretickou.

Jako výraz snahy o komplexní přístup v oblasti zajištění výše uvedených kompetencí a úkolů uzavřel Svaz obecních a městských policí České republiky, z. s., (dále SOMP ČR) spolupráci s Profesním institutem Jahodovka (<https://institut.vossp.cz>).

SOMP ČR je jedinou existující oficiální organizací, jejímž cílem je sjednotit obecní a městské policie v rámci krajů i celé České republiky. Svaz sdružuje obecní a městské policie z celé České republiky.

Profesní institut Jahodovka přináší širokou nabídku akreditovaných kvalifikačních a tematických kurzů, které reflektují současné výzvy ve sféře sociální práce, prevence kriminality a dalších rizikových jevů, v oblasti potřeb pedagogických pracovníků a aktuálních trendů souvisejících se zajištěním bezpečného a tolerantního prostředí ve společnosti.

Navázaná spolupráce bude sloužit jako platforma pro vzdělávání strážníků obecních a městských policí a současně jako nástroj recipročního sdílení praktických zkušeností a odborného know-how, kterými oba subjekty disponují. Díky této spolupráci budou mít strážníci lepší přístup ke kvalitním školením, garantovaným erudovanými pedagogy s odbornou praxí, příslušným vzděláním a zkušenostmi.

Mezi klíčová témata, která jsou v rámci kurzů a školení nabízena, patří oblast zvládání komunikačně náročných a rizi-

kových situací, osvojení metod a postupů krizové intervence, identifikace radikalizujících se a jinak nebezpečných osob, problematika útoků aktivních střelců a jinak motivovaného extrémního násilí, bezpečnostní aspekty migrace, multikulturní komunikace, problematika domácího násilí, hrozeb v kyberprostoru, trendů v oblasti drogové kriminality, násilí na dětech a mezi dětmi, sebepoškození a sebevraždy u dětí a dospívajících, genderových témat, supervize, ale i postupů první pomoci a zdravotního minima. Další zájmová témata i kurzy je možno připravit dle aktuálních potřeb a zakázek. Společně tedy budou obě strany usilovat o nalezení efektivních a inovativních přístupů k prevenci kriminality, zvládání rizikových situací a zvyšování povědomí veřejnosti o bezpečnosti.

Oba subjekty věří, že tato spolupráce bude přínosem pro všechny občany našich obcí a měst. Hlavní ambicí této spolupráce je vytvořit prostředí, ve kterém se lidé budou cítit bezpečně a kde budou mít důvěru v orgány veřejného pořádku.

Těšíme se na společnou cestu a věříme,

že naše nová spolupráce přinese významné výsledky. Pokud máte jakékoli podněty nebo připomínky, neváhejte se s námi spojit. Společně můžeme přispět ke změně a posílit bezpečnost našich obcí a měst!

Mgr. Bc. Petr Smorádek, DiS.

Svaz obecních a městských policí, z. s.,
předseda Středočeského kraje

Ing. Mgr. Iveta Turková, MBA

vedoucí Profesního institutu Jahodovka
institut@vossp.cz

**Doc. PhDr. Barbora
Vegrichtová, Ph.D., MBA**

České vysoké učení technické v Praze,
Profesní institut Jahodovka
barbora.vegrichtova@vossp.cz

1. Dostupné z: https://www.mzv.cz/file/5118610/Bezpecnostni_strategie_Ceske_republiky_2023.pdf

INOVATIVNÍ SYSTÉMOVÉ ŘEŠENÍ PRO ZVÝŠENÍ FYZICKÉ BEZPEČNOSTI VE MĚSTECH

Život ve městě klade vysoké nároky na příslušníky státní i městské policie, kteří čelí nečekaným situacím různého rozsahu. Některé události mají omezený časový a územní dosah, jiné naopak mohou zasáhnout velkou skupinu občanů. Pro bezpečnostní složky je naprosto zásadní při nečekané události získat rychle situační povědomí a porozumět vzniku události v širším kontextu.

Nezbytným nástrojem pro zvládání těchto výzev je využití inovativního systému, který proaktivně upozorní pracovníka operačního střediska na anomálii a umožní bezprostředně zahájit automatizované reakce na neobvyklou situaci. Takový systém musí nabízet intuitivní uživatelské rozhraní a v reálném čase zprostředkovat dostupné informace o události všem zúčastněným osobám podílejícím se na obnovení veřejného pořádku a běžného provozu.

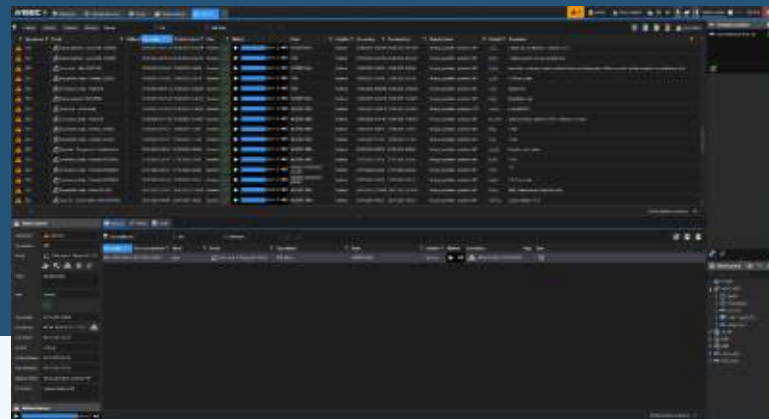
Jako příklad uveďme situaci, kdy ve večerních hodinách dojde k napadení jedince na veřejném místě skupinou výrostků. Obvykle se napadená osoba brání, křičí a volá o pomoc. Jenže v okolí nemusí být žádný člověk, který je schopen pomoci, a motorizovaná hlídka policie také nemusí být v dosahu. Pokud město disponuje kamerovým dohledovým systémem, existuje určitá pravděpodobnost, že na monitorovací stěně bude střetnutí zachyceno, pracovníci bezpečnostního dispečinku událost zaznamenají a učiní neprodleně příslušné kroky. V realitě je však míra takové pravděpodobnosti nízká. Hovoříme o tzv. provozní slepotě, a to z níže uvedených důvodů:

1. Informační přetížení

S nárůstem počtu kamer současně roste množství obrazových dat, která je třeba vyhodnocovat. Pro člověka je obtížné efektivně vnímat a analyzovat veškeré informace z těchto kamer současně. Při sledování obrazu z mnoha kamer může docházet k přehlédnutí důležitých událostí nebo ke zpoždění v reakci na potenciální hrozby.

2. Časově omezená pozornost a koncentrace

Člověk má omezenou kapacitu pozornosti a schopnost udržet vysokou úroveň koncentrace po delší dobu. Sledování obrazu z mnoha kamer vyžaduje dlouhodobou a neustálou pozornost, což může vést k únavě, nepozornosti a snížené schopnosti reagovat na neočekávané události, protože většina videostreamů je monotematická.

SED alarmy v iVISEC.

3. Rychlost a časový faktor

Události se mohou vyskytnout rychle a nečekaně a člověk nemusí být schopen zachytit je okamžitě a zareagovat na ně v reálném čase. To může způsobit zpoždění nebo úplné přehlédnutí kritických momentů.

4. Omezené zobrazovací možnosti na ploše monitorů

Buď je obrázek tak malý, že lidská obsluha není schopna rozpoznat důležitý detail, nebo právě pro získání detailu nelze vyhodnotit celou situaci v kontextu. Například v Praze je do kamerového systému připojeno více než 4 100 kamer. Prakticky nelze realizovat, aby videa ze všech kamer byla zobrazována na jednu videostěnu.

Kromě výše uvedeného může dojít i k prozačtějšímu důvodu, proč operační středisko žádnou potyčku nezaznamená – na daném místě není žádná fixní kamera, nebo se jedná o PTZ kameru, jejíž pohled je v daný okamžik nasměrován jinam.

Fakt, že některá místa nejsou stálými kamerami pokryta, ovšem neznamená, že neexistuje jiný způsob detekce ohrožení jedince. V současnosti jsou na trhu dostupná zařízení, která umí zaregistrovat například lidský výkřik, střelbu nebo zvuk tříštěného skla. Tato specializovaná zvuková čidla SED vyrábí plzeňská společnost JALUD Embedded. Informace o události zachycené těmito senzory je pak přenášena v reálném čase do zastřešujícího dohledového a řídicího systému iVISEC od pražské společnosti Z.L.D. Vzhledem k tomu, že do tohoto inovativního systému nové generace lze integrovat kamery z MKDS, mají tak operační důstojníci významného pomocníka pro získání situačního povědomí z daného místa.

V praxi takové komplexní řešení využívá například Městská policie v Plzni. Po přijetí informace o události z jednoho nebo více zvukových čidel je automati-

zované vyhodnocena oblast, kde k události došlo. Obsluhu se objeví na monitoru výstraha (doprovázená volitelnou zvukovou notifikací) a okamžitě se zobrazí záběry z nejbližších kamer MKDS v okolí události a mapový podklad daného místa. Zasláný zvukový záznam z čidla je možno si přehrát a ověřit si, že se nejedná o planý poplach. Navíc je možné na mapě zobrazit i polohu služebních vozidel a bezprostředně vybrat nejbližší hlídku k provedení zásahu bez prodlení.

Podobným způsobem lze využívat videoanalitiky. Ty na pozadí zpracovávají pomocí umělé inteligence obrazový stream z kamer. Tyto videoanalitiky mohou být přímo v kamerách (například AXIS, BOSCH, KONICA-MINOLTA), anebo jsou centrální či distribuovány do určitých lokalit.

Na následujícím schématu znázorňujícím celkovou architekturu řešení je nastíněna možnost integrace zastřešujícího systému iVISEC s dalšími specializovanými informačními systémy a technologickými platformami. Řešení pak používají jednotlivá operační střediska (městské policie, státní policie, krizové

štáby obcí, hasičský záchranný sbor, zdravotní záchranná služba) nebo dispečinky provozních organizací (dopravní podniky, vodárny a další).

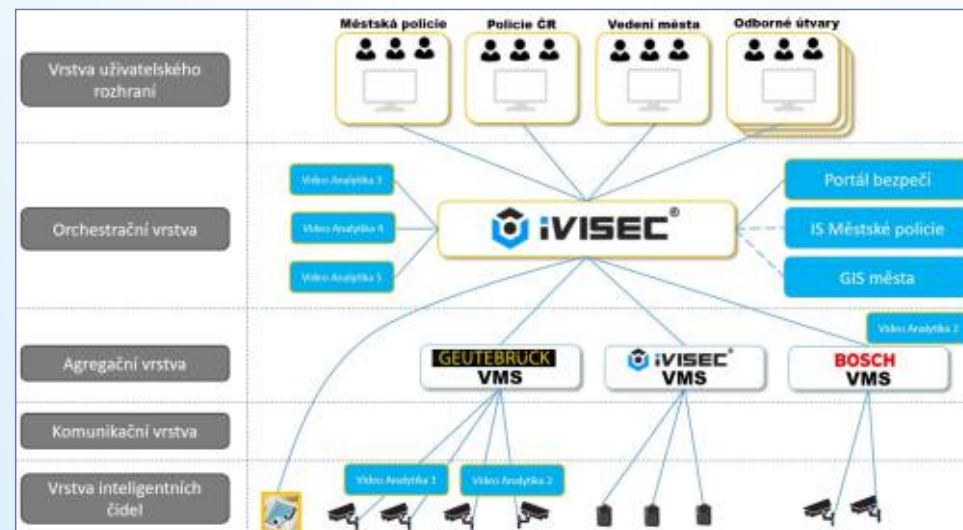
Typickým případem využití výše představeného řešení v běžné praxi může být situace, kdy nesprávně zaparkovaný automobil brání vjezdu do soukromého objektu. Majitel objektu zavolá z pevného telefonu na linku 156. Operační pracovník zaznamená událost včetně místa do informačního systému městské policie. V případě realizace systémové integrace s iVISEC může okamžitě vidět záběry z nejbližších kamer, a to buď v prostředí svého dispečerského informačního systému, nebo na monitorovací stěně řízené systémem iVISEC.

Při takovém vzájemném propojení vytvářejí systémy komplementární dvojici. Není činěn rozdíl, jakou cestou se informace o události na operační středisko dostala (zda automatizovaně, např. z videoanalytik, nebo na základě telefonního oznámení). Důležité je, že událost je zaznamenána a je řešena podle ověřených pracovních postupů.

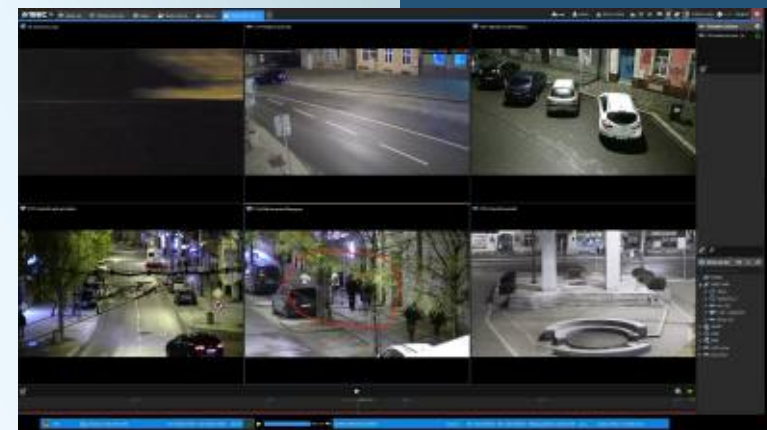
Na vyšší úrovni posouvá představené řešení propojení iVISEC se SW aplikací Portál bezpečí od brněnské společnosti Medical Information Technologies. V případě výše zmíněné situace – automobilu nesprávně zaparkovaného před objektem – zavolá majitel objektu ze svého mobilního telefonu na linku 156 a operační důstojník s ním zavede rozhovor. V případě potřeby může poslat volajícímu SMS zprávu a s jeho souhlasem mu umožní přenášet videozáznam z mobilního telefonu na monitorovací stěnu iVISEC operačního střediska. Na místo události lze efektivně vyslat zásahové vozidlo, protože je k dispozici přesná informace o poloze mobilního telefonu.

V případě nemožnosti hlasové komunikace volajícího je navíc možno aktivovat chat mezi účastníky. Je-li volající cizinec, lze využít automatizovaných překladů do vybraných jazyků.

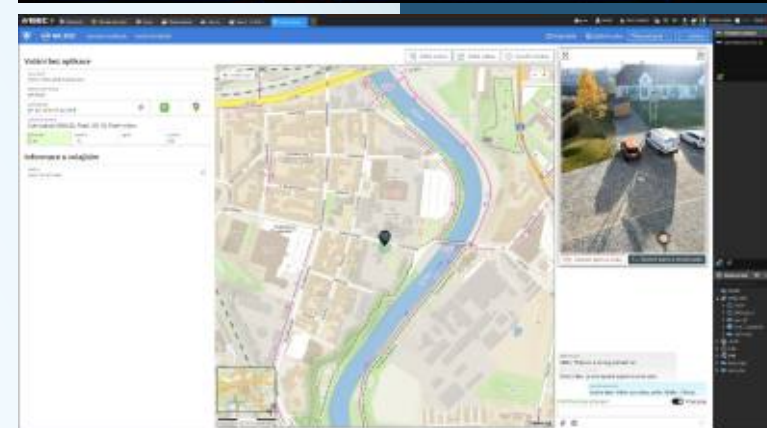
Celková architektura integrovaného řešení.

Využití videoanalýz při narušení perimetru kašny.

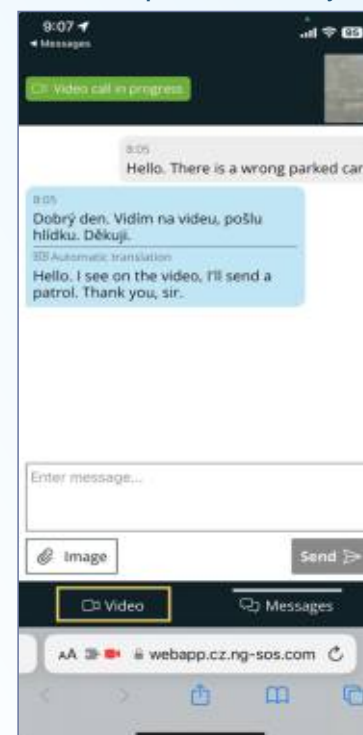

Zobrazení místa detekce agrese pomocí SED čidel.

Portál bezpečí integrovaný s iVISEC.

Portál bezpečí na telefonu volajícího.

Městské prostředí představuje pro bezpečnostní složky komplexní výzvu, kde je nezbytná schopnost okamžité reakce na široké spektrum událostí. Od drobných přestupků po vážné kriminální činy, od technických závad až po mimořádné události – vše vyžaduje rychlý, koordinovaný a především informovaný zásah. V neustále pulzujícím prostředí měst je rozhodujícím faktorem úspěchu bezpečnostních a provozních pracovníků schopnost jejich vzájemné koordinace. Nutnou podmínkou efektivní spolupráce při zajištění bezpečnosti je procesní orchestrace specializovaných systémů prostřednictvím zastřešujícího systému iVISEC pro získání celkového přehledu o situaci v terénu.

V případě Vašeho zájmu o konkrétní realizaci systému pro Vaši obec mě můžete kontaktovat.

Ing. Karel Skokan
komerční ředitel Z.L.D. s.r.o.
Tel.: +420 605 222 583
Email: karel.skokan@zld.cz

DIGITÁLNÍ APLIKACE BRIGHT SKY

Jak spolu souvisí digitální aplikace, strážníci obecních policíí a domácí násilí? Úzce. Dnešní doba je typická digitalizací a schopností využívat nových metod daných inovativními technologiemi napříč profesemi. To se týká i oblasti bezpečnosti a edukace. A strážníci coby profesionálové v oblasti bezpečnosti měst a obcí, které zřizují své obecní policie, jsou ti, kteří při výkonu svého povolání využívají mnohé z těchto technologií – chytré kamerové systémy, senzory zvukových událostí a další.

Mezi ty další se může řadit i využívání digitální aplikace Bright Sky, kdy je hlídka obecní policie detekováno jednání mající potenciál být průvodním jevem domácího násilí (hlášení o rušení nočního klidu, napadání apod.). To se však neobejde bez řádného proškolení, jelikož potenciál všech technologií je limitován schopností jejich praktického využití pro dosahování vytyčených cílů.

U Bright Sky se jedná o splnění zákonem dané povinnosti strážníka (zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů) a dalších právních norem vztahujících se k výkonu profese strážníků. Jedná se o povinnost ochrany a poskytnutí informací – a to i bez žádosti o ně. Pro optimální plnění povinnosti poskytovat informace se právě u domácího násilí jeví jako výrazně efektivní digitální aplikace Bright Sky. Autorem nápadu na vytvoření této digitální aplikace je bývalý policista John Liversidge z Velké Británie, odkud se aplikace rozšířila díky Nadaci Vodafone do dalších zemí, včetně České republiky.

Příležitosti zamyslet se nad možnostmi využití digitální aplikace Bright Sky při řešení problematiky domácího násilí se mi dostalo díky zadání tohoto tématu mým vedoucím diplomové práce, doc. Martinem Hrinkem. Nad tématem domácího násilí a novými přístupy k jeho řešení bylo nutno se zamyslet v kontextu všech souvislostí – a to jak legislativních, tak bezpečnostních či psychologických. Jedná se o téma, které se průřezově dotýká mnoha oblastí, jež dohromady poskytují do celé problematiky ucelený, komplexní vhled, zcela zásadní pro výslednou analýzu.

Domácí násilí je jev, který nezná genderové, sociální, věkové, ekonomické či jiné omezení a týkat se může širokého spektra osob, včetně některých příslušníků bezpečnostních složek ČR, kteří jsou obecně považováni za osoby s vyšší odolností vůči negativním jevům provázejícím domácí násilí. K domácímu násilí dochází často dlouhodobě, s různě častým opakováním, obvykle skrytě před zraky veřejnosti. Může být provázeno násilím v různých podobách

A MOŽNOSTI JEJÍHO VYUŽITÍ STRÁŽNÍKY OBEČNÍCH POLICIÍ V PŘÍPÁDECH POMOCI OSOBÁM OHROŽENÝM DOMÁCÍM NÁSILÍM

– fyzické, sexuální, psychické, ekonomické, často i v jejich kombinaci.

To, co odlišuje domácí násilí od různých strkanic provázejících hádky, je neměnná role aktérů, opakování a zesilování ataků agresora vůči oběti.

Autoři věnující se problematice domácího násilí (např. Bednářová¹, Buriánek a Podaná², Čírtková³, Ševčík⁴) se shodují na určitých konkrétních prvcích, které ho provázejí. U domácího násilí se namnoze nejedná jen o fyzické napadání, ale i o psychické či emocionální deptání, verbální nebo neverbální výhrůžky, vulgární chování apod. Je to jev mající potenciál negativně, v extrémních případech až fatálně zasahovat celé rodiny.

Nutno zmínit, že termín domácí násilí jako takový se zatím v tuzemské legislativě nevyskytuje, a to ani v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“). Zákoník však zná jiné trestné činy na domácí násilí často navázané. Pro příklad lze uvést: § 198, týrání svěřené osoby, nebo § 199, týrání osoby žijící ve společném obydlí.

Týrání je jednou z nejběžnějších forem domácího násilí, a to nejen mezi partnery, ale např. i mezi rodiči a dětmi, vnoučaty a prarodiči apod. Pojem týrání lze definovat jako způsob jednání vůči blízké osobě nebo osobě svěřené, případně jiné, provázený vyšším stupněm hrubosti, bezcitnosti, s průběhem trvajícím po určitou dobu a s dosahováním intenzity, kterou osoba, proti níž je toto jednání namířeno, sledává jako těžké příkoří. Není přitom důležité, zda psychické, nebo fyzické. Trestných činů, které mohou souviset s případy domácího násilí, nalezneme v trestním zákoníku celou řadu – ať už jde o ataky násilné osoby na život a zdraví oběti, činy související s majetkovou trestnou činností, s mařením úředního rozhodnutí o vykazání, nebo jde o nebezpečné vyhrožování či pronásledování.⁵

Důležitou součástí výše zmíněné diplomové práce je výstup v podobě jejího vedlejšího produktu, kterým je školení strážníků obecních policíí na téma domácí násilí. To zahrnuje představení legislativy týkající se problematiky domácího násilí v potřebných souvislostech a seznámení se zásadami komunikace jak s ohroženou osobou a agresorem, tak s případnou třetí přítomnou osobou, většinou dítětem. Zejména je však

důležité, že to vše ve spolupráci s Nadací Vodafone a důkladným proškolením o použití digitální aplikace Bright Sky s důrazem na bezpečnost, informační povinnost a specifika týkající se výkonů dotčených profesí (strážníků, policistů, sociálních pracovníků obcí aj.).

Strážníci pohybující se ve svěřené oblasti mají obvykle důvěru svého okolí, jsou to uniformovaní členové orgánů obce zabezpečující „záležitosti veřejného pořádku“ v rámci působnosti obce. Vedení obecních policíí a měst a obcí mají zájem na tom, aby byli strážníci veřejnosti vnímáni jako důležitá součást a podmínka bezpečnosti měst a obcí, jako ti, kdo mají nejen trestat, ale především pomáhat. Díky časté viditelnosti v ulicích mají strážníci možnost vytvářet si s občany takový vztah, aby se na ně s důvěrou obraceli s tím, co je trápí.

Nezřídka přijímají od občanů oznámení o podezření na probíhající domácí násilí nejen policisté, ale právě strážníci obecních (městských) policíí, kteří jsou k jeho řešení vysíláni. Zároveň mohou díky své působnosti mezi občany mnohdy sami pojmut podezření na toto negativní jednání a zasáhnout. Může se např. jednat o situaci, kdy se určitá osoba hlasitě dobývá do obydlí, z něhož se ozývá volání o pomoc, s následným zjištěním, že se uvnitř ukrývá osoba (častěji jde o ženu než muže), na kterou se partner snaží dobýt, a ta volá o pomoc v obavě o zdraví a život svůj či dětí, na základě čehož lze provést zásah. Zároveň mohou díky své působnosti mezi občany mnohdy sami pojmut podezření na toto negativní jednání a zasáhnout. Může se např. jednat o situaci, kdy se určitá osoba hlasitě dobývá do obydlí, z něhož se ozývá volání o pomoc, s následným zjištěním, že se uvnitř ukrývá osoba (častěji jde o ženu než muže), na kterou se partner snaží dobýt, a ta volá o pomoc v obavě o zdraví a život svůj či dětí, na základě čehož lze provést zásah.

Prvním úkolem hlídky obecní (městské) policie na místě je samozřejmě zabránit fyzickému napadení osoby volající o pomoc a v nejlepším případě další takové konání dobývajících se agresivní osobě rozmluvit. Ve chvíli, kdy se situace zklidní, však povinnost strážníka v terénu dle zmiňovaného zákona o obětech trestných činů nekončí. Měl by oběti poskytnout informace o možnostech dalšího řešení její situace, a to i bez její žádosti o tyto informace (dle zák. č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů) – při závažnějším ohrožení by měl kontaktovat Policii ČR a oběti předat ústně nebo za pomoci letáků kontakty na subjekty, na něž se může při řešení své situace obrátit. V případě domácího násilí se může jednat o lokálně působící neziskové organizace (např. Intervenční centrum nebo Bílý kruh bezpečí) nebo o telefonní linky s celostátní působností, jako jsou Dona linka (nonstop), Centrum ROSA, Acorus (nonstop) apod.

Od roku 2020 se k těmto zmíněným možnostem poskytování informací přidává i možnost informovat ohrožené osoby o digitální aplikaci Bright Sky, která existuje jak ve webovém, tak v mobilním provedení (vhodném pro chytré mobilní telefony se systémy android i iOS) a umožňuje se diskrétně seznámit s potřebnými informacemi v bezpečném prostředí (pro někoho jím bude toaleta v obchodním centru, pro jiného pracoviště aj.). Tato aplikace nabízí rychlou orientaci v problematice domácího násilí – možnost okamžitě a přehledně vyhledat kontaktní informace o nejbližších neziskových organizacích pomáhajících řešit problematiku domácího násilí, zorientovat se v legislativě podané srozumitelnou formou, v procesech provázejících řešení problému, např. při oznámení na Policii ČR, a poskytuje i další důležité informace týkající se ochrany a bezpečí.

Důležitou součástí aplikace Bright Sky je možnost vedení záznamů v sekci „Můj deník“ o atacích agresora, včetně foto, audio nebo video dokumentace na externích zabezpečených úložištích, odkud lze tato fakta později předat orgánům činným v trestním řízení. Ze všech pozic v této mobilní aplikaci lze jednoduchým stiskem tlačítka „volat 158“ zahájit hovor na tísňové lince Policie ČR. Je nutno mít na paměti, že hovořry uskutečňované prostřednictvím této aplikace, například na linky neziskových organizací věnujících se pomoci obětem domácího násilí, jsou propisovány do seznamu hovorů. Proto pro případ, že k výpisu hovorů má přístup i agresor, je vhodné použít telefon kamarádky, případně jinou, například předplacenou sim kartu. Oproti tomu navštívené webové stránky jsou prostřednictvím prokliku z aplikace otevírány v režimu anonymním.

V praxi je důležité, aby strážníci dokázali stejně jako sociální pracovníci navázat při poskytování poradenství v případě kontaktu s ohroženou osobou v její akutní situaci dobrý vztah, založený na úctě a respektu. Zároveň aby dokázali vytvořit atmosféru důvěry a bezpečí. Jedině tak mohou vytvořit podmínky, v nichž se může oběť domácího násilí uklidnit a cítit se relativně v bezpečí. Komunikace je základ. Je potřeba efektivně komunikovat nejen s obětí, ale i s ostatními aktéry – strážníky, policisty, pracovníky neziskových organizací. Taková komunikace je základem adekvátní týmové spolupráce a účinné intervence. Žádný muž, žena, dítě nebo senior si nezaslouží být obětí domácího násilí.

Informovanost policistů i strážníků obecních policíí o problematice domácího násilí a schopnost předávat tyto informace ohroženým osobám je důležitá mimo jiné i z důvodu vysílání jejich hlídek na místa událostí, jež mohou mít jak potenciál déle trvajícího domácího násilí, tak jen momentální rodinné/partnerské rozepře.

Proškolení policistů o aplikaci Bright Sky bylo odsouhlaseno již v září 2019 (26. 9. 2019) za Policii ČR tehdejšími řediteli služeb pořádkové policie Policejního prezidia ČR plk. (vv) doc. Ing. Martinem Hrinkem, Ph.D., MBA, LL.M., při jejím představení v ČR Nadací Vodafone, za přítomnosti Johna Liversidge. Domnívám se, že po více než třech letech existence této aplikace v ČR a po prokázání jejího potenciálu v praxi a jejím ocenění v národním kole soutěže Evropská cena prevence kriminality v roce 2022, si zaslouží více prostoru v informování nejen policistů, ale i strážníků.

Na základě podnětu jednoho z členů vedení UMO Plzeň 3 projevila o problematiku domácího násilí zájem Městská policie Plzeň a vyžádala si text mé diplomové práce na téma Možnosti využití digitálních aplikací k odhalení domácího násilí ke kontrole jeho nezávadnosti a nepoškození jejího jména. Poté začlenila část věnující se detekci domácího násilí strážníky při výkonu služby do výukového bloku kurzu strážníků o ochraně a zajištění bezpečnosti obětí trestných činů. Zároveň vyčlenila prostor pro seznámení strážníků s digitální aplikací Bright Sky a s jejím praktickým využitím, ke kterému jsem jako autorka DP vytvořila výukové materiály. Ve spolupráci s Nadací Vodafone bylo pak realizováno pilotní školení pro vybrané strážníky, policisty a pracovníky sociálních odborů Magistrátu města Plzně i Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Díky digitální aplikaci Bright Sky mohou policisté a strážníci v terénu nalézt potřebné kontakty pro osoby ohrožené domácím násilím jednoduše a na jed-

nom místě. Mohou tak lépe a efektivněji plnit informační povinnost plynoucí z povinností uvedených v zákoně 45/2013 Sb., o obětech trestných činů.

Domácí násilí se může týkat všech osob bez rozdílu pohlaví, věku nebo sociálního postavení – mezi nejzranitelnější, protože nejvíce bezbranné oběti patří ovšem děti a senioři. Jedním z důvodů obtížnosti dokazování probíhajícího domácího násilí je však současná legislativa ČR, která vyžaduje pro řešení domácího násilí orgány činnými v trestním řízení (např. využitím institutu vykazání) prokázat zvýšování intenzity útoků, určitou dobu jejich trvání a neměnnou roli aktérů. To však může skrytě ústít až k fatálním koncům.

Aby k tomu nedocházelo, je nutná prevence. Edukace jak odborníků, tak co nejširší laické veřejnosti je cestou, jak domácí násilí odhalovat už v jeho rané podobě a být na jeho řešení včas a co nejúčinněji připraven.

Aplikaci Bright Sky implementovala v ČR Nadace Vodafone ve spolupráci s odbornými partnery, kterými jsou Ministerstvo vnitra, Policie ČR a organizace ROSA. Nadace Vodafone pořádá celou řadu navazujících vzdělávacích aktivit pro odbornou i širší veřejnost. Patří mezi ně nejen vzdělávání pořádkových policistů Policie ČR, ale také například vzdělávací platforma Akademie proti domácímu násilí, určená ke sdílení dobré praxe například firemních interních směrnic ve vztahu k domácímu násilí pro zástupce firem a státní správy.

Tento příspěvek se primárně věnuje ohroženým osobám a možnostem poskytnutí relevantních informací o možnostech řešení jejich situace. Nicméně důležitá je i péče věnovaná agresorům, zajišťování jejich účasti v programech zvládání agrese a případná jiná pomoc. Té se však již nevěnují strážníci, ale jiní specialisté. Pro strážníky je v tomto směru potřeba pamatovat na to, že na místě často emočně vyhocené události není jejich úkolem kohokoli a jakkoli soudit.⁶

Mgr. Jana Sikytová

1. BEDNÁŘOVÁ, Zdena, MACKOVÁ, Kateřina, PROKEŠOVÁ, Hana. Studijní materiál o problematice domácího násilí pro pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí. Praha: MPSV ČR, 2006.

2. BURIÁNEK, J., PODANÁ, Z. Úvod. Domácí násilí jako společenský problém a výzkumné téma In: BURIÁNEK, J. et al. Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech. (pp. 12–13). Praha: Triton, 2006.

3. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predice násilí]. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008.

4. ŠEVČÍK, Drahomír a kol. Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011, s. 21.

5. KRÁLÍČKOVÁ, Z. a kol. Právo proti domácímu násilí. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 90.

6. SIKYTOVÁ, Jana. Strážník obecní (městské) policie – důležitý prvek v prevenci kriminality. In: KRÍHA, J., FELCAN, M., METENKO, J. et al. Interdisciplinární reflexe odhalování, dokumentování, dokazování a prevence kriminality či jiné protispoločenské činnosti – recentní problémový diskurs právních a bezpečnostních věd III, 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2023, s. 91–95. ISBN 978-80-7556-131-2.

BUDOUCNOST MANAGEMENTU V SEGMENTU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

Pro budoucnost managementu firem v segmentu komerční bezpečnosti všech velikostí je stále důležitější efektivně řídit osobní i pracovní pohodu zaměstnanců.

Pandemie COVID-19 a všechny její dopady odhalily problémové oblasti týkající se sladění osobního a pracovního života zaměstnanců.

Současné analytické výzkumy ukazují, že až 93 % zaměstnanců v segmentu komerční bezpečnosti se v období 2017–2020 potýkalo s pocitem nekonformity z hlediska absence pohody v pracovním prostředí. To mělo samozřejmě mnohdy dopad na psychické zdraví zaměstnanců na jednotlivých pracovních pozicích i v organizacích soukromých bezpečnostních firem a nezřídka se negativně odrazilo v efektivitě pracovních činností a řízení lidských zdrojů.

Zaměstnanci, kteří byli v době covidové krize nuceni přejít z firemních prostor, kde pracovali v prezenční formě, k práci na dálku, z domova (home office), uvádějí, že absence kontaktu s kolegy v rámci pracovního prostředí jejich práci rozhodně poznamenala, a ne vždy pozitivně. Přitom jisté propojení prezenční práce a home office se v jistém smyslu osvědčilo a v některých firmách přetrvává dosud. A právě tuto skutečnost lze vnímat jako budoucí příležitost a výzvu pro management firem, a to i v segmentu komerční bezpečnosti.

Přizpůsobit se novým trendům ve způsobu práce v pracovním prostředí firem není zcela jednoduché, přes nově nabyté zkušenosti z doby covidové pandemie. Specifický přínos mohou v tomto směru sehrát technické a technologické inovace. Výzvou pro budoucnost komerční bezpečnosti se tak stává snaha sladit prezenční pracovní činnost a home office u zaměstnanců a nižšího a středního managementu, kde je to prakticky možné. Důležité přitom bude stabilní zapracování této skutečnosti do české pracovní právní úpravy a důsledné zapojení technických a technologických inovací do manažerské práce.

Nepominutelným zdrojem stresu pro zaměstnance je v současné době narůstající pocit existenční nejistoty, strach ze ztráty zaměstnání. Přibližně pětina zaměstnanců se obává, že by mohli přijít o práci, a tím o stabilní zdroj příjmů – zejména s ohledem na současné externí vlivy, jež na soukromé bezpečnostní firmu doléhají. Zejména se jedná o zvýšené náklady firem v důsledku vnějších příčin, jako je například nepříznivý vývoj cen energií, dopady války na Ukrajině a v budoucnu nelze vyloučit ani další problémové situace s mezinárodním dopadem, které nedokáže management v komerční bezpečnosti ovlivnit. Je však možno definovat interní předpisy či protokoly k jejich účinnějšímu řešení.

Úzkost mnoha zaměstnanců podněcuje navíc obavy o zdraví a bezpečnost související naopak právě s návratem na pracoviště. I tato skutečnost vybízí management firem, i v segmentu komerční bezpečnosti, k zamyšlení. A řešení se nabízí – zřízovat a řídit v následujících letech hybridní pracoviště a hybridní pracovní týmy zaměstnanců (kombinovat prezenční práci a home office) a zaměřovat se na podporu pozitivního pracovního prostředí a budování kvalitní firemní kulturu.

Faktem však je, že pro manažery je tvorba pozitivního pracovního prostředí mezi zaměstnanci poměrně náročná, protože je vystavena různým vlivům a představuje komplex různých činností. Management a manažeri budoucnosti budou muset vhodným způsobem modifikovat pracovní programy a obsahová řešení pracovních činností i jejich řízení a vytvářet interní firemní programy, které budou účinně podporovat pohodu zaměstnanců. Společně s motivačním odměňováním zaměstnanců je tato cesta významným budoucím trendem.

Bude žádoucí podporovat a zavádět takové podpůrné programy pro zaměstnance, které budou rozvíjet jejich hybridní činnost, tedy vhodně kombinovat práci na pracovišti s formou home office. Budoucí management bude muset v této souvislosti poskytnout pracovním týmům správné komunikační nástroje a na jejich základě zaměstnancům pomáhat navazovat a následně udržovat vzájemné kontakty, seznamovat je průběžně se strategickými záměry soukromých bezpečnostních firem a podporovat rozvoj a zvyšování kvalifikace pracovníků efektivnějším způsobem.

K úkolům budoucího managementu bude patřit i monitoring a zvyšování produktivity pracovních týmů ve firemní praxi. Specifický význam pak bude mít aplikace podpůrných konceptů Průmysl 4.0 a Průmysl 5.0.

Je nezpochybnitelné, že produktivita práce zaměstnanců ovlivňuje ziskovost firem i jejich celkový rozvoj, a to pochopitelně i v prostředí českého trhu komerční bezpečnosti, a patří k důležitým ukazatelům úspěšnosti v podnikatelské činnosti soukromých bezpečnostních firem. Přitom v současné firemní praxi v oblasti bezpečnosti se jeví nejlepší firmy v různých segmentech trhu až o 40 % produktivnější, než je tomu u firem ostatních.

Budoucnost managementu spočívá mimo jiné právě v tom, že bude klást zásadnější důraz na další zvyšování produktivity pracovních činností a tím i ziskovosti firem, potažmo na zvyšování jejich konkurenceschopnosti na trhu komerční bezpečnosti. Významně se to projeví již během covidové pandemie. Budoucí management se musí zaměřit na zvyšování výkonnosti a produktivity celých pracovních týmů, což bude jeden z hlavních apelů na něj při-

nejmenším v následujících deseti letech.

Budoucí manažeri budou čelit i výzvám dynamicky se rozvíjejícího pracovního prostředí, které budou souviset s prudkým rozvojem technických a technologických inovací. V tomto kontextu budou moci využít právě zkušeností a poznatků z několika posledních let, kdy byla společnost postavena takřka ze dne na den tvář v tvář covidové krizi. Postupně se budou stále více projevovat rovněž dopady aplikace koncepcí Průmysl 4.0 a Průmysl 5.0 a dalších, konkrétně i v oblasti soukromých bezpečnostních služeb.

Produktivita pracovních týmů a jednotlivých zaměstnanců bude pro management budoucnosti o to složitější, že budou muset řídit pracovní týmy s různým pracovním nastavením, různými pracovními a kulturními návyky i časovými pásmi. Z hlediska budoucnosti managementu ve střednědobém časovém horizontu se předpokládá, že od roku 2023 zavede využívání nástrojů pro zvýšení produktivity práce postupně až 75 % globálních organizací. Tento trend se projeví hlavně v důsledku intenzivnějšího zavádění technických a technologických inovací.

Podobné výzvy pro management budoucnosti představují aktivity v oblasti vzdělávání a rozvoje zaměstnanců, které jsou často úzce spojeny se zvýšenou angažovaností a loajalitou. Zejména se budou rozvíjet možnosti vzdělávání zaměstnanců online formou a za pomoci sociálních médií. Praktické využití těchto možností v prostředí soukromých bezpečnostních firem se ukázalo již během covidové pandemie.

Trendem managementu budoucnosti v následujících několika letech bude i inovativní formování firemní kultury i v souvislosti s utvářením pozitivního pracovního prostředí. Výzvu představuje hlavně koncept Age managementu a jeho realizace v pracovním prostředí firem. Důraz na tento koncept se v dalších deseti letech bude dle mého názoru prohlubovat. Je tomu tak především v souvislosti s predikcí demografického vývoje v české a evropské populaci.

V rámci analytických výzkumů ve firemních segmentech uvedlo 43 % vedoucích pracovníků v oblasti lidských zdrojů, že udržení silné a stabilní firemní kultury bude v dalších deseti letech jednou z největších výzev. Z analytických průzkumů rovněž vyplynulo, že 77 % zaměstnanců považuje firemní kulturu za zásadní. Je tedy důležité, aby se manažeri tímto trendem zabývali. Firemní kultura bude i do budoucna klíčovým faktorem angažovanosti a produktivity zaměstnanců.

Management budoucnosti bude muset vzít v úvahu, že s ohledem na technické

a technologické inovace se bude stále více firem přizpůsobovat hybridnímu uspořádání práce a pracovních činností a že v důsledku toho bude docházet k většímu rozptýlení pracovních týmů. Zaměstnanci pracující z domova budou navíc čelit problémům vyplývajícím ze zvýšené izolace, k čemuž bude muset management budoucnosti rovněž přihlížet.

Řešení v české pracovní právní úpravě budou představovat tzv. hybridní pracoviště. V důsledku toho se organizace firem již nebudou moci spoléhat na to, že aktivity zaměřené na budování firemní kultury budou řízeny pouze personálním oddělením v rámci strategie řízení lidských zdrojů. Při utváření firemní kultury budou hrát budoucí manažeri v následujících letech stále významnější roli.

Mít všechny manažery a zaměstnance zapojené do jednotné organizace firmy je zásadní i s ohledem na budoucí vývoj a úspěšnost firem všech velikostí a významů. Management budoucnosti bude při změnách a formování firemní kultury v dalších deseti letech využívat také technik sociálního učení a gamifikaci, což jsou nástroje, které budou muset manažeri aplikovat v zájmu úspěšného fungování firem do pracovních kolektivů. Ve skutečnosti jsou tyto inovativní trendy v některých firmách realizovány již v současnosti; lze se s nimi setkat například v nadnárodních firmách působících v ČR.

Management budoucnosti v segmentu komerční bezpečnosti bude muset inovovat i přístupy k náboru a získávání správných talentů do praxe jednotlivých firem. Efektivní nábor zaměstnanců bude pro management budoucnosti komplexně a v souladu se soudobými trendy pojatým úkolem. Při hledání vhodných pracovníků se správnými dovednostmi budou sehrávat významnou úlohu právě technické a technologické inovace a jejich uplatňování ze strany manažerů. Budou například využívány virtuální nábor a virtuální přijímací řízení. S náborovými problémy se v současnosti potýká asi 45 % zaměstnavatelů, přičemž během následujících deseti let se má tento podíl zvýšit až o 15–20 %.

Nejvíce problematické v tomto smyslu se jeví exponované obory, jako jsou například zdravotnictví, cestovní ruch, sociální služby, úklidové služby nebo vysoce specializovaná výroba – a v neposlední řadě sem lze přiřadit i segment komerční bezpečnosti.

PhDr. Mgr. Dávid Dömény, MBA

Seznam použitých zdrojů

Urbancová, H., Vrabcová, P. Strategický management lidských zdrojů. Praha: Grada Publishing, 2023. ISBN 978-80-271-3675-9.

Horvátová, P., Bláha, J. a kol. Řízení lidských zdrojů. Nové trendy. Praha: Management Press, 2016. ISBN 978-80-7261-430-1.

Adams, R., & Ferreira, D. (2019). "Cybersecurity Governance: Evolving Practices in Commercial Organizations." *Cybersecurity Journal*.

Ellison, R. J., & Fisher, D. A. (2018). "Future-proofing Enterprise Security Infrastructure with Predictive Analytics." *Security & Privacy Magazine*.

Kellerman, T., & Wirth, A. (2020). "5G Networks and Implications for Commercial Security Strategy." *Mobile Network Applications*.

McGregor, T., & Charters, L. (2018). "Management Approaches to Evolving Commercial Cyber Threats." *Cybersecurity Dynamics*.

Perrin, C., & Akhgar, B. (2019). "Understanding Future Challenges to Commercial Security Systems." *European Journal of Information Systems*.

Reynolds, R., & Smith, D. E. (2018). "Proactive Approaches to Cybersecurity Management in Commercial Enterprises." *Information Systems Frontiers*.

Thomas, L., & O'Connell, B. (2019). "Implications of Artificial Intelligence on Commercial Security Policies: A Future Outlook." *Journal of Computer Security*.

Von Solms, R., & Van Niekerk, J. (2019). "From Information Security to Commercial Security." *Computers & Security*.

MINIMALIZACE NÁSILNÉHO JEDNÁNÍ VŮČI ZAMĚSTNANCŮM NA PRACOVÍŠTÍCH S DŮRAZEM NA ZKUŠENOSTI ÚŘADU PRÁCE ČR

V tomto čísle se vracíme k tématu ochrany zaměstnanců proti násilnému jednání na pracovištích, se zohledněním zkušeností Úřadu práce České republiky. Přinášíme shrnutí této problematiky a určitá doporučení k prevenci agresivního jednání směřujícího vůči zaměstnancům Úřadu práce České republiky.

- Vyšší míra agresivity klientů je determinována geograficky, místně a agendově. Náplň příslušné agendy je často kombinována s konkrétní vyloučenou lokalitou. Míra rozhodování o žádostech osob zejména ze sociálně vyloučených skupin vykazuje rozhodující vliv na potenciál agresivního jednání těchto osob.
- Pro posouzení rizika násilí je třeba, aby příslušné organizace (součástí Úřadu práce České republiky) provedly samostatnou analýzu rizik, která bude podkladem pro vytvoření adekvátních podmínek v systému ochrany zaměstnanců.
- Systém ochrany zaměstnanců je třeba vnímat jako kombinaci a) systémových opatření, b) organizačních opatření a c) přípravy zaměstnanců a jejich vedoucích (nadřízených) na zvládání krizových (vyhrocených, zátěžových, „komunikačně náročných“) jednání.
- Ve vztahu k projevům klientského násilí jsou předmětem jednání požadavky nebo potřeby klienta – kdy buď není klientovi vyhověno (anebo je klientovi vyhověno jen částečně), případně se klient domnívá, že je na svých domnělých právech nějakým způsobem krácen.
- Násilných jednání se dopouštějí zejména agresivní klienti nebo klienti se sklonem k agresivitě a zkratkovitému jednání. Tyto osoby bývají často v určitém psychickém vypětí (může se jednat i o psychickou nemoc) nebo jsou pod vlivem alkoholu, léků, či jiných omamných a psychotropních látek. S tím pak může souviset zvýšené riziko fyzického napadení nebo přenosu nemoci.

- Někteří návštěvníci úřadu jsou na jeho zaměstnance apriori „alergičtí“, případně projevují averzi vůči konkrétní instituci/pobočce, respektive vůči jakékoli instituci, úřadu nebo pozici úředníka.

- Příčina agresivního jednání konkrétní osoby může být i vnější – přičemž úřad nebo úředník sehrává roli „hromosvodu“.
- Míra intenzity incidentu může být ovlivněna přípravou a vyspělostí úředníka/úřednice, mírou jejich odborných znalostí, komunikačních dovedností a schopnosti jednání v krizových situacích.
- Osobní nepohoda, přepracovanost a stres jsou kritickými faktory i pro úředníky. Pokud jsou úředníci vystaveni chronickému pracovnímu nebo osobnímu stresu, mohou na vnější podněty reagovat neadekvátně.
- Správně nastavené systémové řešení ochrany zaměstnanců před agresivitou osob „zvenjšku“ může mimo jiné přispět i k prevenci projevů agresivity mezi zaměstnanci navzájem, jejímž spouštěčem mohou být právě násilné či vulgární projevy klientů a jiných návštěvníků úřadu.

Příklad manuálu na téma zvládání emočně náročných a rizikových situací

„Zvládání emočně náročných a rizikových situací“ je název dvojice brožur (postupně mírně modifikovaných: 2012, 2015 a 2022), které vznikly ve spolupráci Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Policie České republiky a dalších institucí.

Brožury obsahují informace, doporučení a pokyny pro jednotlivce a zodpovědné osoby, které se mohou dostat do ohrožení ozbrojenou osobou ve veřejné instituci, jako jsou úřady, nemocnice, finanční ústavy apod., a popisuje, jak reagovat při zásahu policie. Pracovník otevřené veřejné instituce musí být schopen organizovat činnost na místě,

zvládnout usměrnění paniky. Veškeré činnosti, které směřují k opuštění budovy, provádí jen po dohodě s policií. Pracovník má představu o evakuačních plánech, profilech rizikových osob a situací, o první pomoci, o postupech při mimořádné události i preventivních opatřeních.

Dokument zmiňuje, že se rozhodně nejedná o málo pravděpodobné scénáře, což ilustruje na příkladech nedávných násilných incidentů na území kraje, České republiky i jinde ve světě. Z textu brožury je možno uvést výtahy z některých nejpřínosnějších pasáží:

Profil útočníka. Jde o nebezpečnou, ozbrojenou osobu, která na veřejnosti či ve veřejné instituci aktivně připravuje útok, zraňuje či si klade za cíl usmrtit, zabít. Tato činnost se zpravidla odehrává v uzavřeném a obydleném území, mnohdy v otevřené veřejné instituci (škola, nemocnice, úřad).

Průběh incidentu se odvíjí zpravidla od motivace pachatele. Může jít o útok osoby duševně nemocné, jedince v krizi, v amoku/afektu (např. tzv. aktivní střelec), teroristy či o incident s kriminálně závadovou osobou (např. po nezdařeném trestném činu). V řadě případů má snahu o utajení, přesto u něj může existovat potřeba někoho varovat (např. prostřednictvím internetu).

Vzhledem k tomu, že situace s ozbrojenou osobou jsou často příliš rychlé, musí jednotlivci jak psychicky, tak fyzicky překonat prvních 10–15 minut, než dorazí na místo pomoc. Základní účinnou metodou, jak překonat čas, je ukrytí se či bezpečně opuštění objektu s útočníkem.

- Při napadení ozbrojenou osobou volejte ihned policii, stručně sdělte dostupné informace o útočníkovi i situaci na místě.

- Pokud nemůžete mluvit, nechte zapnutý telefon, aby operátor mohl poslouchat.
- Zachovejte klid a zabraňte panice!
- Uvědomte si prostředí, v jakém se nacházíte, a všechna možná nebezpečí (pokud lze, poraďte se krátce ve skupině). Vezměte na vědomí, že můžete být ohroženi, nedělejte hluk, vypněte si zvonění na mobilním telefonu, rádio, televizi apod.
- Snažte se nekontaktovat své blízké, jejich snahy o pomoc mohou být často ke škodě. Pokud jste ve třídě, kanceláři, zůstaňte tam a zabezpečte se (zamkněte se – v případě dostupnosti klíče, nebo zabarikádujte dveře, ale nezdržujte se za nimi). V případě, že se nacházíte na chodbě, snažte se dostat do místnosti a zajistěte dveře. Při riziku požáru zvažte možnosti úniku.
- Pokud potřebujete o sobě dát zprávu, můžete dát sdělení do okna.

V situaci, kdy je útočník ve vaší blízkosti a ohrožuje vás na životě, zvažte možnost zakročit v rámci nutné obrany, zvýšíte tím šanci na přežití. Braňte se však, jen když je to nezbytné a jste ohroženi na životě!

Po příjezdu policie na místo postupujte podle jejich pokynů. I pokud si myslíte, že vše dlouho trvá, jde o pocit. Vše, co dělá policie, má svůj důvod. Policisté jsou většinou jednotně oblečení a ozbrojeni, označení nápisem POLICIE. U jednotlivců v uniformě buďte obezřetní, pokud si nejste jisti, že se nejedná o pachatele v převleku (neúplná uniforma, neobvyklé chování), je lépe opustit úkryt, až když se dostaví další uniformované složky.

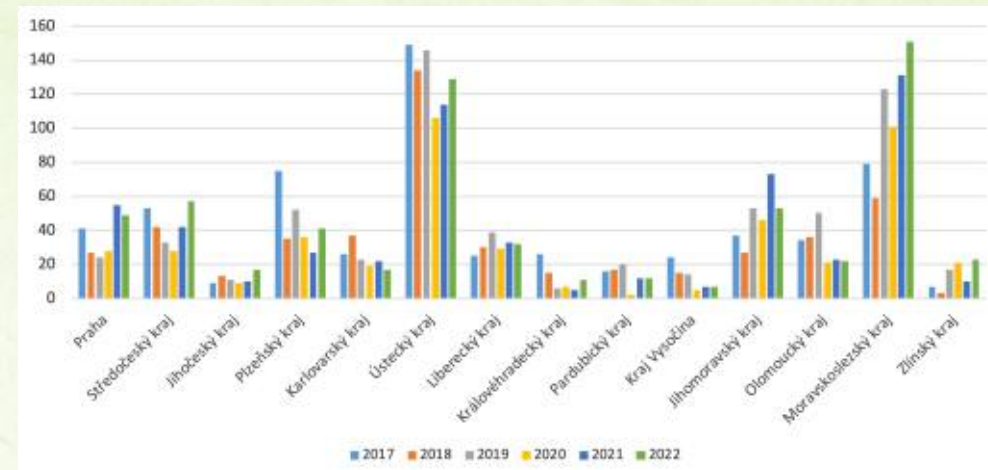
V přímém kontaktu s policisty dělejte jen to, co po vás chtějí, nezdržujte je dotazy, upozorněním na zranění, jděte ve směru, odkud přišli, tedy k bezpečnému východu.

Poskytněte jim krátkou informaci o útočníkovi (oblečení, pohyby, zbraň, chování atd.).

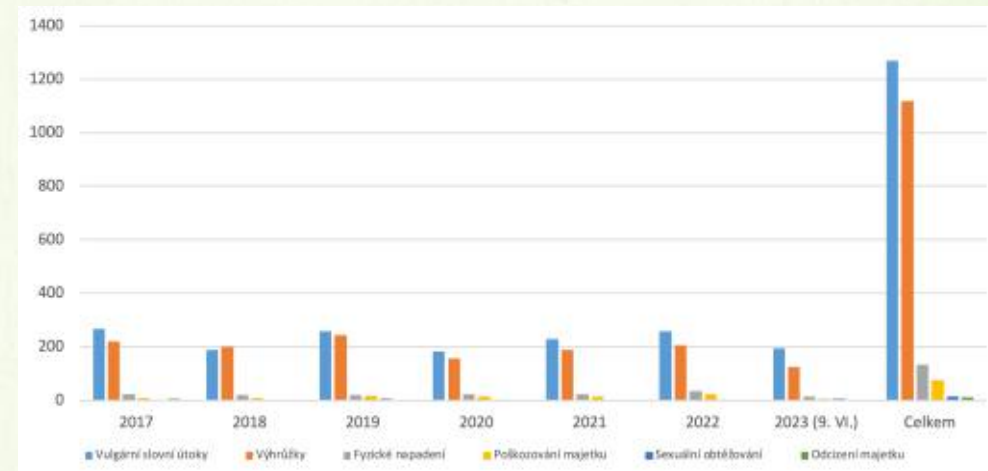
Počítejte s tím, že můžete být zadrženi, spoutáni, prohledáni, vyslýcháni. Jděte na bezpečné místo určené ke shromáždění.

Zdroje:

Zvládání emočně náročných a rizikových situací. Ostrava: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, 2013. ISBN: 978-80-87503-47-8.
https://www.msk.cz/assets/brozura_zvladani_situaci_final.pdf
 Zvládání emočně náročných a rizikových situací. Ostrava: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, 2015. ISBN: 978-80-87503-81-2.
https://www.msk.cz/assets/verejnost/zvladani_emocne_narocnych_a_rizikovych_situaci.pdf
 Zvládání emočně náročných a rizikových situací. Ostrava: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, 2022. ISBN: 978-80-7576-080-7.
https://www.msk.cz/assets/temata/krizove_rizeni/msk_ep_zvladani_rizikovych_situaci_a5_web.pdf

Vývoj počtu incidentů vůči pracovníkům úřadů práce v rámci jednotlivých krajů. V řadě případů je rok 2022 ve znamení viditelného nárůstu počtu incidentů.

Vývoj incidentů podle druhů násilných jednání.

Mgr. et Bc. Petr ŠLECHTA, Ph.D.

akademický pracovník, Vysoká škola AMBIS, bezpečnostní ředitel, pověřenec pro ochranu osobních údajů; Úřad práce České republiky, Generální ředitelství

Mgr. Eva MANOVÁ

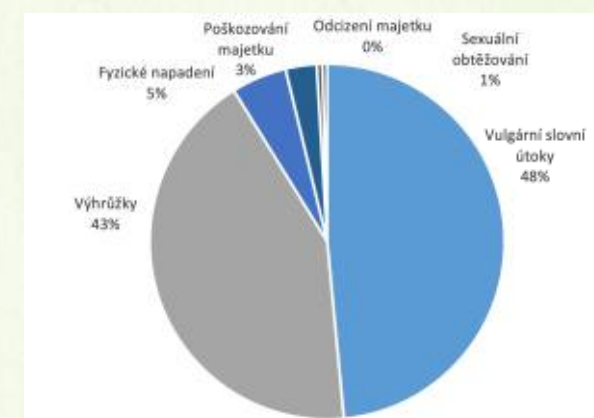
advokátní koncipientka; Mazel a partneři, advokátní kancelář, s. r. o.

Mgr. et Mgr. Michal MAZEL

advokát a jednatel; Mazel a partneři, advokátní kancelář, s. r. o.

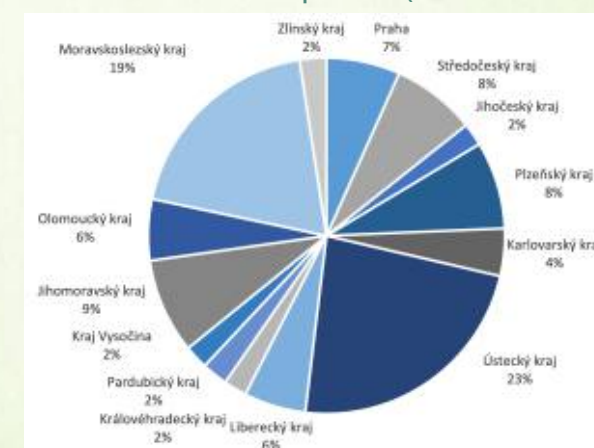
doc. Mgr. Oldřich KRULÍK, Ph.D.

akademický a vědeckovýzkumný pracovník, Vysoká škola AMBIS; analytický pracovník odboru centrální analytiky Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky

Incidenty podle druhů násilných jednání.

Podíl jednotlivých krajů na incidentech v procentech (v letech 2017 až 2022).

ŠVÉDSKO: NOUZOVÝ POLICEJNÍ SBOR

POMOCNÍK STÁTU, NEBO NEKALÁ KONKURENCE SOUKROMÉHO SEKTORU?

Specifické těleso v rámci bezpečnostního systému Švédska představuje „Nouzový policejní sbor“ („pohotovostní“ či „záložní“ policie, Beredskapspolisen, BerPol), jehož kořeny se datují do období velké hospodářské krize ve třicátých letech 20. století, kdy jeho předchůdci sloužili k potlačování masových nepokojů.

Toto těleso bylo roku 2012 zrušeno a nyní se ve Švédsku hovoří o nutnosti jeho obnovení, ideálně již od roku 2025. V době existence tělesa se jednalo o platformu vykonávající určité úkoly v oblasti vojenské, policejní i civilní ochrany (prevence a potírání rabování během přírodních pohrom a výpadků elektřiny, evakuace ohrožených budov či oblastí, hledání pohřešovaných osob v terénu, udržování pořádku během sportovních utkání, řízení dopravy, všeobecné monitorování bezpečnostní situace, prevence sabotáží – a v případě potřeby i jakékoli standardní „nekvalifikované“ policejní činnosti, včetně například dechových zkoušek u řidičů).

Jednalo se o dobrovolnickou neziskovou platformu, jejíž jednou ze stěžejních rolí byla „práce a komunikace s osobami, které nejsou policisty, ale které jsou s policejní činností úzce spojeny“ (včetně odmítnutých uchazečů a penzionovaných policistů) a jejichž znalosti a odbornost by nebylo vhodné ani účelné nechat ležet ladem.

Sbory dobrovolníků byly organizovány na bázi okresů – ve všech okresech země, s výjimkou ostrova Götland. Členové sloužili ve svém domácím prostředí, kde disponovali místní znalostí.

Tito dobrovolníci nejenže nedostávali mzdu, ale ještě platili členský poplatek za účast ve sdružení. Členové sboru byli podle potřeby školeni (policejní dovednosti, právo, první pomoc, komunikace vysílačkou, sebeobrana), přičemž byli vybaveni uniformou (která se lišila od „obyčejné“ policejní uniformy jen nášivkou nebo nápisem na reflexní vestě), služebními vozidly a ozbrojeni byli pistolemi.

V čele platformy stáli vyšší policejní důstojníci nebo civilní zaměstnanci policejního sboru. V řadách platformy byli i ženy.

Při žádosti o vstup do řad pomocné policie musel (bude muset) být žadatel občanem Švédska, osobou ve věku nejméně 20 let, s platným řidičským průka-

zem. Nesmělo se jednat o osobu odsouzenou za (úmyslný) trestný čin a zároveň bylo třeba prokázat blíže nepřesněné „vysoké morální standardy“.

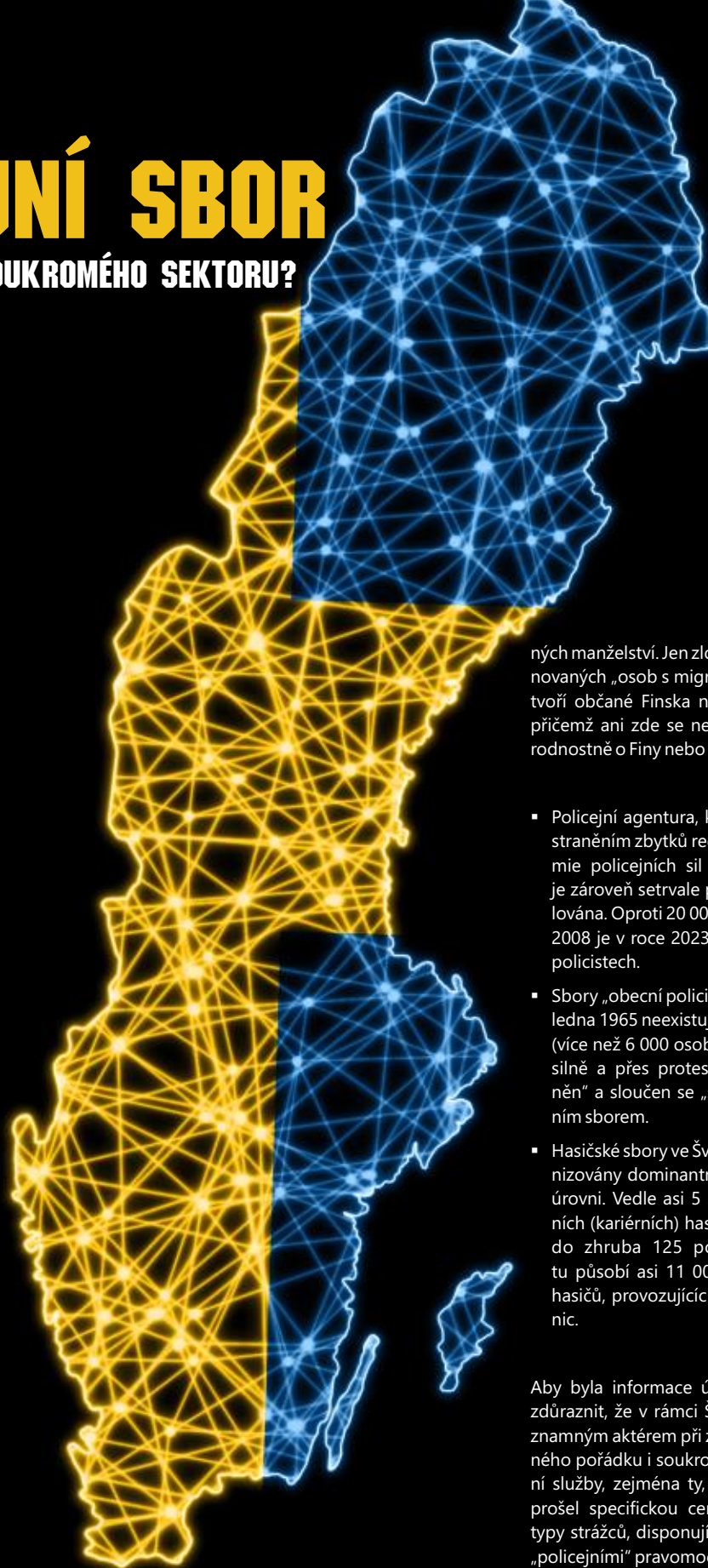
K významnějším událostem, při nichž tento sbor zasahoval, patřily sesuvy půdy v Tuve roku 1977, velké železniční neštěstí v Börlange roku 2000 (kde bylo s ohledem na rozsah události nutné zároveň najmout soukromé bezpečnostní agentury), pomocné aktivity při zvládání summitu v Göteborgu roku 2001 (avšak nikoli sám zásah proti demonstrantům, k tomu byl tento sbor cvičen až od roku 2003), likvidace následků bouře Gudrun roku 2005 a ptačí chřipka v roce 2006.

Stěžejní politikum představovaly trvale okolnosti, za kterých bylo žádoucí tento sbor nasadit (povolat jeho příslušníky, kteří nejsou vždy plně mobilizovatelní – s ohledem na jejich občanská zaměstnání atd.). Bylo možné slyšet hlasy, podle kterých byly v některých okresech tyto osoby pro pohodlnost „obyčejných“ policistů „nadužívány“ – místo aby standardní policejní sbor řešil krizovou situaci vlastními silami nebo formou najmutí personálu soukromé bezpečnostní agentury a tyto „nouzové policisty“ povolal jen ve skutečně extrémních případech, kdy nebylo možno situaci řešit jinak.

Současná bezpečnostní situace ve Švédsku se zhoršuje

S ohledem na rapidně se zhoršující bezpečnostní situaci ve Švédsku lze předpokládat, že všechny bezpečnostní složky ve Švédsku (státní i dobrovolné) budou spíše posilovány.

Je smutnou skutečností, že země, která byla dříve dávana za příklad fungující imigrační politiky, se v současnosti potýká s nárůstem kriminality a vznikem ghett a „no-go zón“, jako jsou Rinkeby nebo Tensta ve Stockholmu nebo Rosengård v Malmö, jež obývají převážně přistěhovalci. Během střetů mezi imigrantskými gangy, které tvrdě válčí o vliv v obchodu s drogami, už zahynula řada osob. Zároveň se zvýšila úroveň teroristické hrozby ze stupně 3 (zvýšená) na stupeň 4 (vysoká), což souvisí především s opakovanými případy pálení koránů. Švédské bezpečnostní služby doporučují obezřetnost při návštěvě veřejných míst s vysokou koncentrací osob. Dále se doporučuje nepoužívat při pohybu na veřejnosti sluchátka a sledovat aktuální doporučení švédské

policie.

Současné kapacity policejně bezpečnostní komunity Švédska jsou přitom značně omezené (v zemi s 10,6 milionu obyvatel – tedy s větším počtem, než má Česká republika), kde okolo 25 % populace tvoří osoby narozené mimo Švédsko, respektive jde o děti osob, obou rodičů, narozených mimo Švédsko, a dalších zhruba 8 % dětí ze smíše-

ných manželství. Jen zlomek z takto definovaných „osob s migračním pozadím“ tvoří občané Finska nebo Německa – přičemž ani zde se nemusí jednat národnostně o Finy nebo Němce.

- Policejní agentura, která vznikla odstraněním zbytků regionální autonomie policejních sil od ledna 2015, je zároveň setrvale personálně posilována. Oproti 20 000 policistů v roce 2008 je v roce 2023 již řeč o 34 000 policistech.
- Sbory „obecní policie“ ve Švédsku od ledna 1965 neexistují. Jejich personál (více než 6 000 osob) byl vlastně násilně a přes protesty obcí „postát-něn“ a sloučen se „státním“ policejním sborem.
- Hasičské sbory ve Švédsku jsou organizovány dominantně na komunální úrovni. Vedle asi 5 300 profesionálních (kariérních) hasičů, rozložených do zhruba 125 požárních stanic, tu působí asi 11 000 dobrovolných hasičů, provozujících okolo 650 stanic.

Aby byla informace úplnější, je třeba zdůraznit, že v rámci Švédska jsou významným aktérem při zajišťování veřejného pořádku i soukromé bezpečnostní služby, zejména ty, jejichž personál prošel specifickou certifikací. Zvláštní typy strážců, disponujících omezenými „policejními“ pravomocemi, představují tzv. „pořádkové strážce“ neboli stevardi (Ordningstvakt) a „ostrahy objektu“ (Skyddstvakt) – jejich členové mohou podezírele osobě nasadit železka nebo ji jinak zadržet do příjezdu policejních sil. Jedná se o specifickou „podmnožinu“ osob na pomezí „státní“ a nestátní bezpečnosti. Na příslušných odznacích a dalších doplňcích je motiv ze státního znaku (tři korunky), což dokresluje to, že jejich nositelé jsou „prodlouženou

rukou státu“, svým způsobem stát reprezentují a jsou pravomocemi nadřazení „obyčejným“ strážcům. Služby pro veřejné instituce představují – podle různých informací – 8 až 20 % objemu činností (obratu) v rámci sektoru soukromé bezpečnosti. A určité procento „osobohodin“ soukromých strážců každý měsíc nakupují policejní síly Švédska pro výkon neupřesněného spektra „pomocných policejních aktivit“.

Funguje zde i ucelený systém komplexní obrany země – „Totalförsvaret“. Za účelem ochrany společnosti v případě krizí či války existuje ve Švédsku plná a všeobecná branná povinnost. To znamená, že každý, kdo je ve Švédsku hlášen k trvalému pobytu – a nemusí být švédským občanem! – je ve věku 16 až 70 let povinen pomáhat v případě nevojenského ohrožení či války.

Švédsko bylo po více než 200 let (1814 až 2022) neutrálním státem, a proto nebylo členem žádné vojenské aliance. Nicméně jeho armáda byla relativně robustní a setrvale spolupracovala se členy Severoatlantické aliance, včetně vojenských cvičení. Vojáci ze Švédska se zapojili do mírových misí v Demokratické republice Kongo, na Kypru, v Bosně a Hercegovině, Kosovu, Libérii, Libanonu, Afghánistánu a Čadu.

Až do 1. července 2010 platila ve Švédsku všeobecná branná povinnost pro muže od 18 do 47 let věku. Každý musel absolvovat minimálně sedm měsíců vojenské služby a po splnění povinné služby mohl být v případě potřeby povolán až do 47 let věku do armády. Tato všeobecná branná povinnost byla 1. července 2010 v zájmu úspor v armádě zrušena, ovšem na jaře 2017 byla povinná vojenská služba opět obnovena, a to pro obě pohlaví. Důvodem byla potřeba zvýšení obranyschopnosti země vzhledem k narůstající agresivitě Ruska. Podle oficiální brožury švédské armády z roku 2016 se Švédsko připravuje na obranu pro případ možné války s Ruskou federací. Odvody začaly v roce 2018 a v roce 2022 podalo Švédsko přihlášku do NATO.

Součástí ozbrojených sil, konkrétně pozemních, je ve Švédsku domobrana neboli „Hemvärnet“ – funguje na bázi dobrovolnosti a slouží v ní zhruba 50 000 žen a mužů. To je sice v absolutních počtech méně než například v Dán-

sku, a po přepočtu na obyvatelstvo ještě mnohem méně, ale švédská domobrana je daleko aktivnější. Nutným předpokladem členství jsou tři měsíce základního výcviku.

Vedle domobrany se švédský systém komplexní obrany vyznačuje ještě dalším pozoruhodným prvkem, a sice sestavou 23 dobrovolných organizací – klasických nevládních organizací a spolků, které spojuje jednak obranné obsahové zaměření a jednak institucionální vazba na ozbrojené síly. Tato sdružení pokrývají široké spektrum aktivit využitelných státem – od švédského Červeného kříže přes chovatele psů, letecké modeláře, radioamatéry, sportovní střelce, sbory civilní ochrany, veterány, parašutisty až po řidiče off-roadů. Tyto organizace jsou na armádě nezávislé, ale některé s ní mají uzavřené smlouvy o poskytování odborných kurzů a připravují a dodávají odborníky na systemizovaná místa ve válečné struktuře ozbrojených sil. Celkově se tento systém až neuvěřitelně podobá někdejšímu československému Svazarmu.

Mgr. Petr Klíma, MPA
odbor prevence kriminality Ministerstva
vnitra České republiky;
AMBIS, Vysoká škola

doc. Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.
AMBIS, Vysoká škola

Použitá zdroje:
- Beredskapspolisen. <https://web.archive.org/web/20160316093719/http://www.beredskapspolisen.se/>
- Göransson, Niklas. Flera omhändertagna vid demonstration. WordPress.com, 10. IV. 2011 <http://lokalanyheter.wordpress.com/2011/04/10/just-nu-flera-omhändertagna-vid-demonstration/>
- HARAZIN, Lukáš; KRULÍK, Oldřich. „Privatizace bezpečnosti“ v Evropě – nejen optikou soukromých bezpečnostních služeb; in: XVII. mezinárodní vědecká konference: Řešení krizových situací v specifickém prostředí: 30. až 31. V. 2012 (Ladislav ŠIMÁK ed.). Žilina: Fakulta speciálního inženýrstva Žilinské univerzity, 2012, s. 179–185. ISBN 978-80-554-0537-7.
- KRULÍK, Oldřich. Soukromé bezpečnostní agentury a dobrovolnictví v bezpečnostní oblasti: Partneri nebo konkurenti? In: Privatizace bezpečnosti: České a zahraniční zkušenosti (Oldřich BUREŠ ed.). Grada Publishing, Praha 2013, s. 65–67, ISBN 978-80-247-4601-2.
- KRULÍK, Oldřich. Rámec podnikání v oblasti soukromé bezpečnosti: Švédsko, ASIS Česká republika, Praha 2011. <http://www.asiscz.org/files/articles/9-serial-ramec-podnikani-v-soukrome-bezpecnosti-9/sweden-pdf.pdf>
- KRULÍK, Oldřich. Soukromé bezpečnostní služby ve státech Evropské unie. Policejní akademie České republiky v Praze, Praha 2013, s. 172–173, ISBN 978-80-7251-396-3.
- Polisen. <http://www.polisen.se>
- Swedisch Armed Forces. https://www.forsvarsmakten.se/en/Starkt_beredskap_för_Polismyndigheten_och_Säkerhetspolisen. Regeringskansliet, 12. X. 2023. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/10/starkt-beredskap-for-polismyndigheten-och-sakerhetspolisen/>

V Jihlavě žije přes 50 tisíc obyvatel a na jejich bezpečnost dohlíží přes 70 strážníků. Před několika lety se rozhodli pro novou softwarovou podporu pro městskou policii a následně i pro nový systém na podporu parkování. Poví dáme si se zástupcem ředitele Městské policie Jihlava, Bc. Stanislavem Mašterou.

Proč jste se rozhodli zavést komplexní systém pro městskou policii?

Jihlava je velké město a naším posláním je péče o bezpečnost obyvatel. Programy, které jsme používali, již nestačily pokrýt všechny oblasti naší činnosti, některé administrativní kroky se duplikovaly, ověřování a kontroly trvaly dlouho. Potřebovali jsme moderní nástroj pro zefektivnění práce městské policie, který by zrychlil práci strážníků na ulici, podporoval operativní komunikaci a poskytoval potřebná data pro velitele i dispečink.

Co bylo pro Vás nejdůležitější při výběru systému?

Za klíčovou jsme považovali podporu práce strážníků v terénu, tzn. aby bylo možné maximum práce související s pochůzkami, kontrolami, případnými přestupky či událostmi administrovat přímo na místě, bez nutnosti vracet se na služebnu či volat dispečink, např. se žádostí o ověření.

Důležitým aspektem byly i vazby na stávající informační systém používaný na magistrátu, zejména na Spisovou službu a agendu Přestupky, abychom opět ušetřili čas a omezili duplicitní práci.

Vybrali jste si Městskou policii VERA. Jak probíhala implementace?

Po analýze následovala instalace, dále konfigurace a nastavení systému. Pokračovali jsme zadáním personálních dat a souvisejících oprávnění. Dbali jsme na principy zastupitelnosti, aby nebyla ohrožena kontinuita dat v případě dovolených a nemocí. Vytvořili jsme testovací prostředí, abychom se mohli připravit na ostrý provoz. V průběhu testování vyvstaly požadavky na rozšíření. Postupně byly v rámci rozvoje implementovány.

A pak následovala školení...

Samozřejmě. A protože víme, že lidé musí dostat novinky „do krve“, nezůstalo jenom u jednoho. Udělali jsme plán, rozdělili uživatele do dvou skupin a pro

JIHLAVA MODERNĚ ANEB CO VŠE UMÍ NAŠI STRÁŽNÍCI VYŘEŠIT PŘES MOBIL

každou z nich jsme připravili celodenní základní a pokračovací školení. Před náběhem na ostrý provoz pak ještě jedno opakovací. Kolegové ocenili, že konzultanti VERA znají reálný život městské policie a jejich odpovědi nejsou jenom teoretické, ale i praktické, zkrátka vědí, o čem mluví.

Od 3. dubna 2019 jsme přešli na ostrý provoz. Jsem moc rád, že jsme věnovali testování a školení dostatečný čas, přechod byl snazší.

Řada měst v posledních letech řeší parkování. Jak je to v Jihlavě?

Parkování je pro města stále aktuální výzva. Náš magistrát se rozhodl řešit tuto otázku v celé její šíři. Město je rozděleno na parkovací zóny s konkrétním režimem. Strážníci využívají mobilní aplikaci na kontrolu jak dlouhodobých, tak krátkodobých oprávnění. Zapišou nebo pomocí OCR načtou RZ a zašlou dotaz do systému. V řádu vteřin se jim vrátí odpověď, zda byl uhrazen poplatek, v jaké zóně a na jakou dobu. V případě neoprávněného parkování na místě ověří vozidlo, řidiče a založí přestupek.

Jak jste spokojeni s Městskou policií VERA Radnice?

Je to výrazná změna oproti minulosti. V jednom systému máme vše důležité – personalistiku, autoproviz, výzbrojní

sklad i různé statistiky a přehledy.

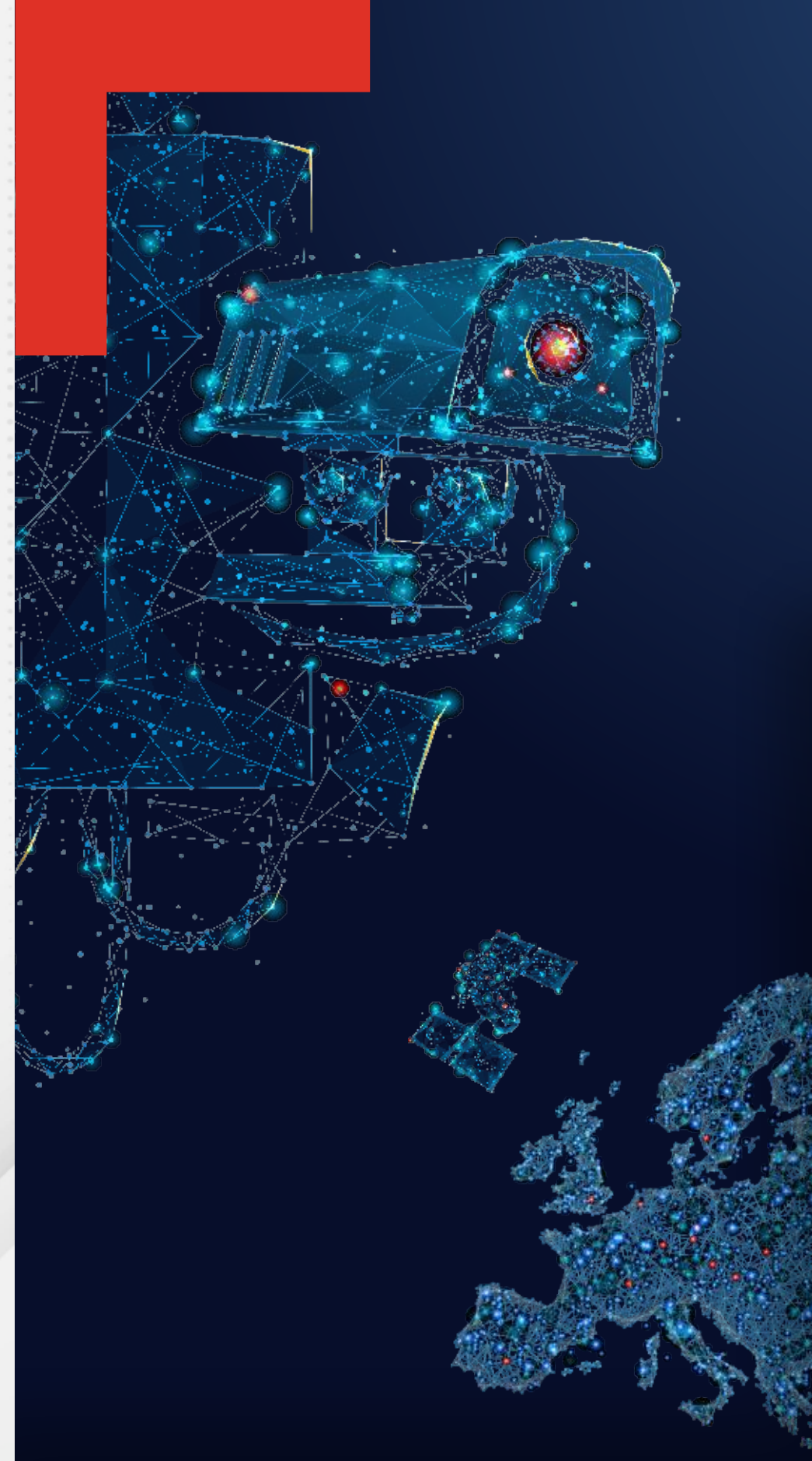
Zjednodušily se nám některé pracovní postupy, strážníci mají všechno, co potřebují k řešení případu, s sebou. Ve služebních telefonech mají mobilní aplikaci, která ověří osoby i vozidla, udělá fotodokumentaci a založí přestupek. Některé položky, jako např. místo, se dočerpávají automaticky, nebo se přednabízejí. Aplikace zároveň předává úkoly a informace z/do dispečinku. Díky mobilní tiskárně se dostanou předvolánky pro nepřítomného pachatele „za stěrač“ během chvilky. Je to správná volba pro náš tým.

Děkujeme, pane Maštero, za rozhovor a přejeme, ať systém dobře slouží.

Aneta Blümllová
Marketing Director VERA, spol. s r.o.

KOMPLEXNÍ SOFTWARE PRO VEŘEJNOU SPRÁVU

VERA

BEZPEČNOSTNÍ TECHNOLOGIE A SLABOPROUDÉ SYSTÉMY

ABAS IPS MANAGEMENT

WWW.ABASCO.CZ

CHRÁNÍME VÁS
JIŽ OD ROKU
1992

ABAS
IPS MANAGEMENT

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE OBECNÍCH POLICIÍ DŮLEŽITÉ DATUM VE VAŠEM KALENDÁŘI: 20. - 22. 3. 2024

Tedy pokud máte ve svém profesním hledáčku problematiku bezpečnosti ve veřejném prostoru, s ní související významnou roli samospráv a zejména těch „z první linie“, tedy strážníků. V Olomouci se bude konat již VIII. Mezinárodní konference obecních policí – ojedinělé a největší mezinárodní setkání obecních a městských policí ve střední Evropě. A podle hlavního organizátora, společnosti FT Technologies, je ve hře hned několik novinek oproti předchozím ročníkům. Dozajista byste tak u toho neměli chybět.

Hlavní idea konference, která se bude konat na půdě Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci právě ve dnech 20. – 22. 3. 2024, však v každém případě zůstane zachována. Tedy že je určená nejen pro zástupce obecních a městských policí, ale rovněž státní správy, samospráv, integrovaného záchranného systému a bezpečnostních sborů, exekutivy, akademické sféry a dalších subjektů a organizací včetně neziskového sektoru a dobrovolnických aktivit. Jedná se o ojedinělou platformu pro osobní setkávání a výměnu zkušeností ve čtyřech hlavních programových okruzích: bezpečný prostor, technologie, prevence a edukace, legislativa. A jak dokládají vyjádření účastníků, jde rovněž o významnou společenskou událost. Konference totiž zdaleka není pouze ten tradiční poslech bezesporu zajímavých a inspirativních vystoupení téměř tří desítek přednášejících z Česka i zahraničí, ale nabízí také bohatý doprovodný program. O to větší zájem setkání obecních strážníků ze tří zemí v hanácké metropoli vyvolává. A organizátory tentokrát vede k ráznému kroku. „Dosud byla kapacita auditoria striktně dána limitem 200 účastníků, pro nadcházející ročník je novinkou její navýšení o dalších 50 míst,“ slibuje manažer konference Pavel Boháč z FT Technologies. Nemá přitom obavu, že by sál, který je mimochodem dimenzován na podstatně více posluchačů, zájemci nezaplňli. „Účastníci naší konference si však kromě již zmíněného inspirativního programu velice považují každoroční nadstandardní konferenční servis a především tu přátelskou, troufnu si říci až rodinnou atmosféru. A tyto atributy bychom stěží naplňovali v okamžiku, kdybychom konferenci zpřístupnili třeba dvojnásobku účastníků,“ zamýšlí se. Takže ti, kteří do Olomouce jezdí pravidelně, vědí, že s registrací není vhodné otálet.

Zároveň je důležité zdůraznit, že samot-

Klíčová je spolupráce mezi strážníky a policií. I proto od prvního ročníku konference patří Police České republiky mezi její strategické partnery.

ná konference není pouze „uzavřeným setkáním bezpečnostní komunity“, ale má i důležitý „zásah do veřejného prostoru“ v podobě doprovodných aktivit pro širokou veřejnost. Jde například o prezentaci právní a psychosociální podpory pro oběti, svědky a pozůstalé po obětech trestných činů, která v posledních letech probíhá před fakultou ve stánku Bílého kruhu bezpečí. Organizátoři by přitom portfolio prezentací neziskových organizací a dobrovolnických aktivit rádi rozšířili. „Jednou z myšlenek konference totiž je, že každý rok dáváme těmto subjektům prostor v programu. A těší nás přitahování účastníků, kteří tuto naši snahu oceňují. Vždyť obzvláště jsou na stejné lodi, řeší stejné problémy a mají identické cíle. I proto jim chceme nabídnout podstatně větší prostor, jelikož pro mnohé mohou být inspirací,“ doplňuje Boháč. Nic se přitom nemění na faktu, že hlavní slovo v programu budou opět mít příklady z praxe strážníků. Neméně poutavá jsou ale vždy rovněž vystoupení expertů z různých státních institucí. „Detailněji hovořit o programu a aktérech, kteří se do něj tentokrát zapojí, je nicméně zatím předčasně. Lze však říci, že posluchači jsou s výběrem témat vždy spokojeni, a tak si troufneme veřejně přislíbit, že tomu tak bude i tentokrát,“ dodává.

Mezinárodní konferenci obecních policí podporuje řada institucí a koná se pod osobní záštitou jejich představitelů. Na pódiu tak pravidelně vystupují zástupci ministerstva vnitra, policie a dalších bezpečnostních složek. A od

svého počátku má strategickou podporu profesních sdružení zastupující obecní a městské policie v Česku, Polsku a na Slovensku. Vždyť o této velké důvěře svědčí i skutečnost, že když představitelé českých a slovenských strážníků hledali pro slavnostní podpis memoranda o vzájemné spolupráci vhodné a důstojné prostory, padlo jasné rozhodnutí, že právě konference se svojí výjimečnou atmosférou je tím ideálním místem pro tento historický krok.

Konference se poněkud vymyká zvyklostem, nemá totiž komerční charakter a hlavní organizátor, společnost FT Technologies a.s., ji považuje za „Goodwill“, přidanou hodnotu, která se tak od něj, jakožto lídra trhu v oblasti poskytování informačních technologií pro obecní a městské policie, očekává. „Myšlenka organizovat toto ojedinělé setkání vzešla od obecních a městských policí, pro něž jsme významným dlouhodobým partnerem. Z titulu hlavního organizátora tak neseme finanční garanci celého projektu. Nesmírně si proto vážíme podpory všech partnerů, kteří se spolu s námi podílejí na úspěšné realizaci. V neposlední řadě všech účastníků, kteří na naši konferenci přijdou, protože jejich přítomnost a následná spokojenost jsou pro nás tou hybnou energií,“ uzavírá Boháč, který věří, že si cestu na VIII. Mezinárodní konferenci obecních policí do Olomouce najdou i čtenáři časopisu Bezpečnost s profesionály – dlouhodobého a strategického mediálního partnera.

-red-

20.–22. 3. 2024, Olomouc

VIII. Mezinárodní konference obecních policí

ojedinělé a největší mezinárodní setkání ve střední Evropě

 fttech.org/konference2024

  FTTechnologiesOlomouc

Podpis memoranda – historický okamžik, první krok ke společnému prosazování profesních zájmů obecních a městských policí v Česku a na Slovensku (Olomouc, 30. 3. 2023)

Ojedinělá platforma pro osobní setkávání a výměnu zkušeností, ale i významná společenská událost – to je Mezinárodní konference obecních policí.

Komerční detektivní činnost (na smluvním základě), případně detektivní servis (pro vlastní potřebu organizace) se může zabývat rozkrýváním latentních (skrytých) protiprávních jednání, především kriminality. Registrovaná (ohlášená) kriminalita spadá do kompetence Policie ČR a přestupky pak do kompetence správních orgánů. Mezi základní formy detektivního odhalování protiprávních jednání patří detektivní dohled, detektivní nebo zpravodajská prověrka, detektivní (zpravodajské) rozkrývání, investigativní – zpravodajská analýza a detektivní dokumentace.

1) DETEKTIVNÍ DOHLED je detektivní forma činnosti, kterou zpravidla začíná detektivní rozkrývání protiprávních jednání.

DETEKTIVNÍ FORMY ODHALOVÁNÍ PROTIPRÁVNÍCH JEDNÁNÍ

psychologie, řady forenzních disciplín, metod policejní praxe, zejména kriminální policejní praxe – směřujících ke kontrole dodržování žádoucího stavu a vedoucích ke včasnému zjištění (odhalení) nežádoucích odchylek od stavu žádoucího a současně ke včasnému přijetí opatření k opětovnému nastolení stavu žádoucího.

Jedná se o průběžné (často dlouhodobé) shromažďování informací o objektech (osobách, firmách apod.), a to zejména:

a bezpečnosti v podnicích, úřadech, institucích a organizacích apod.,

- činnost ochranných a obranných doprovodů (např. při přepravě peněžních hotovostí a cenností, při kamionové přepravě apod.), které jsou prováděny skrytým (konspirativním) způsobem.

V detektivním (případně zpravodajském) dohledu převládá zpravidla individuální práce detektiva (případně detektiva zpravodajce), zaměřená na objekt či objekty zájmu. Nicméně i zde může detektiv (nebo zpravodajec) vstupovat do součinnosti a spolupráce s dalšími bezpečnostními složkami (zejména když na případu pracuje několik bezpečnostních subjektů) – např. s pracovníky fyzické a či technické ochrany objektu, s obecní policií, Policií ČR. Může se jednat i o případy, kdy je činnost zajišťována souběžně se soukromě bezpečnostní ochranou. Pro takového součinnosti je třeba stanovit součinnostní pravidla a při realizaci soukromě detektivního dohledu vždy dbát na zachování jisté míry utajení (konspirace).

2) DETEKTIVNÍ NEBO ZPRAVODAJSKÁ PROVÉRKA navazuje na informace o důkazech získaných v rámci realizace detektivního dohledu.

Detektivní nebo zpravodajská prověrka je uplatňována při rozkrývání protiprávních jednání souvisejících s ochranou informací (informačních systémů) a v převážné většině případů navazuje na informace získané v procesu realizace detektivního dohledu. Je uskutečňována před zahájením vlastního „detektivního rozkrývání“ i v jeho průběhu. Nedílnou součástí detektivní prověrky je rafinerie (shromažďování) informací z otevřených (sekundárních) zdrojů a jejich analýza.

Detektivní nebo zpravodajská prověrka se zaměřuje na:

- prověrku osob v místě bydliště,
- prověrku osob v místě pracoviště,
- prověrku osob v jejich zájmovém prostředí,
- prověrku jevů, skutečností, okolností,
- prověrku informační a kybernetické bezpečnosti.

Detektivní nebo zpravodajská prověrka směřuje k:

- prověření relevance a objektivitu informací, informací o důkazech a důkazů samotných,
- prověření zájmových osob,
- prověření určitých událostí a jevů,

- prověření zpravodajsky zájmových firem, společností a úřadů (institucí).

Detektivní nebo zpravodajská prověrka je zajišťována (realizována) zejména prostřednictvím následujících metod komerční detektivní a zpravodajské činnosti či zpravodajského servisu, kdy jde především o zpravodajské vytěžování evidencí, registrací a archivů:

- zpravodajské vyhodnocování dokumentů,
- zpravodajské pozorování, sledování či monitorování,
- zpravodajské vytěžování – řízený rozhovor,
- zpravodajské informační proniknutí pomocí lidských zdrojů či technických zdrojů,
- detektivní osobní pátrání.

U všech druhů detektivních a zpravodajských prověrek je možno chápat detektivní činnost při realizaci jejího zaměření jak v rovině obranného, tak ofenzivního zpravodajství jako informační proces, který v sobě zahrnuje:

- zadání problému – problémového okruhu,
- posouzení již známých informací,
- formulaci cílů,
- tvorbu verzí a ve zpravodajské činnosti tvorbu hypotéz,
- ověřování verzí nebo hypotéz,
- tipování možných zdrojů informací,
- hodnocení spolehlivosti všech možných zdrojů informací,
- analýzu podmínek sběru informací,
- ověřování spolehlivosti informací,
- analýzu informací,
- interpretaci informací,
- verifikaci informací, informací o důkazech a důkazů samotných
- tvorbu, formulaci závěrů,
- závěrečnou detektivní zprávu a u zpravodajské prověrky výsledný zpravodajský produkt – zpravodajskou informaci.

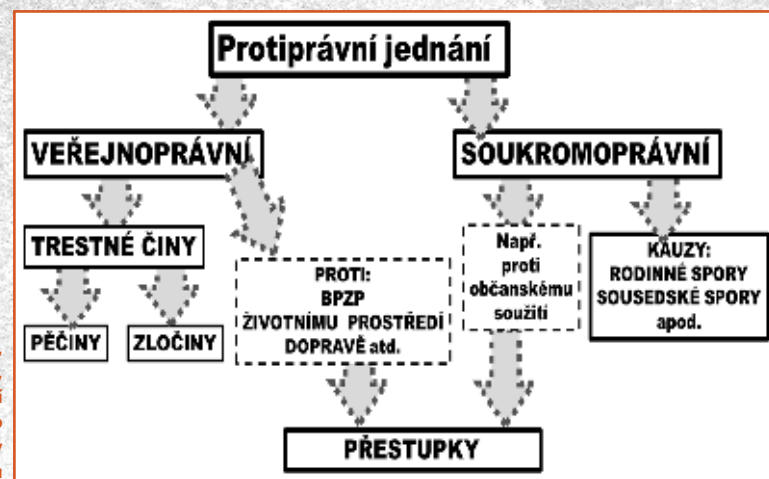
3) DETEKTIVNÍ (ZPRAVODAJSKÉ) ROZKRÝVÁNÍ spočívá v rozkrývání protiprávních jednání, kriminality v širším slova smyslu.

Výchozími metodami při detektivním (zpravodajském) rozkrývání (vyhledávání, rozpracovávání, vyšetřování) protiprávních jednání, které jsou uplatňovány v rámci ochrany informačních a kybernetických systémů (i ve zpravodajské činnosti) jsou:

- metoda „detektivní verze“
- metoda „zpravodajské hypotézy“

Detektivní verzí či zpravodajskou hypotézou rozumíme začlenění (aplikaci) užívaných vyšetřovacích verzí do procesu detektivní nebo zpravodajské činnosti. Detektivní verze i zpravodajská hypotéza vycházejí ze stejného metodologického základu jako verze vyšetřovací. Jsou modifikací vyšetřovacích verzí a verzí operativně pátracích a jejich aplikací na podmínky detektivní nebo zpravodajské činnosti. Z významu místa a úlohy detektivních verzí nebo zpravodajských hypotéz, detektivních nebo zpravodajských informací v pro-

BRADEC František,
Praha 2022,
Grafické vyjádření
vztahů protiprávního
jednání a kriminality
v širším slova smyslu

První záchyt, že něco není v pořádku a že by se mohlo jednat o některou z forem protiprávního jednání, získáváme zpravidla v rámci dohledu nad dodržováním organizačních a režimových opatření. Základní a prvotní metodou, o níž se detektivní dohled opírá, je „detektivní osobní pátrání“, které je třeba odlišit od širší formy „detektivního pátrání“.

Detektivní dohled je metoda využívaná též komerčním zpravodajstvím v souvislosti s ochranou informační bezpečnosti, ochranou informačních a kybernetických systémů a know how. Je též využívána jako základní výchozí metoda „zpravodajského osobního pátrání“. Metody zpravodajské činnosti jsou modifikovanými metodami detektivní činnosti pro potřebu zpravodajské činnosti jakožto jedné z forem detektivní činnosti nazývané „detektivní zpravodajství“. Vycházíme přitom z úvodní premisy týkající se protiprávních jednání, tj. kriminality v širším slova smyslu.

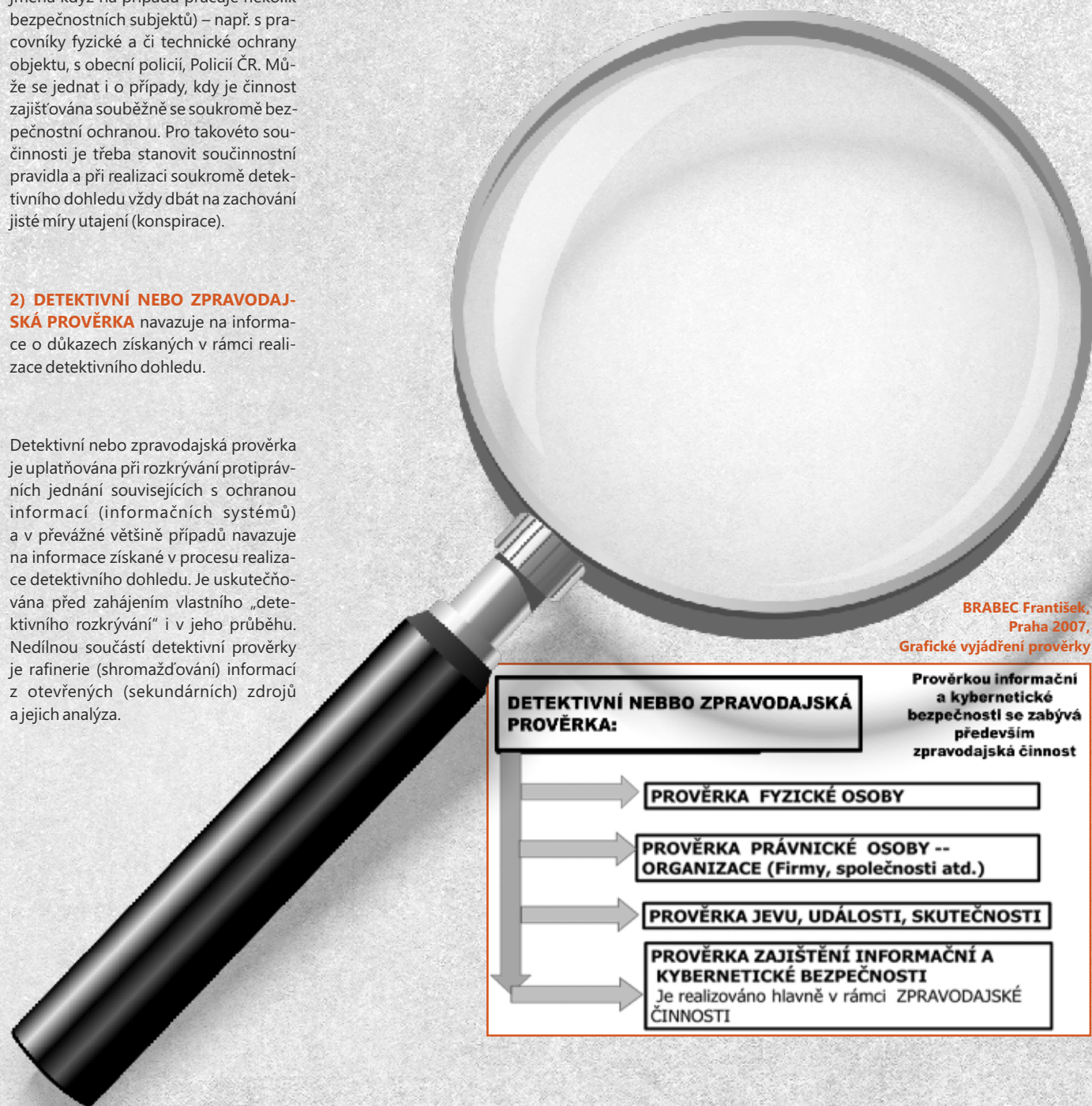
Detektivní dohled spočívá v souhrnu úkonů a opatření využívajících různých metod detektivní činnosti – z oblasti kriminalistiky, kriminologie, sociologie,

- pro potřeby personální práce,
- při ochraně proti úniku informací a dat,
- při získávání informací marketingového a konkurenčního charakteru.

Klasickými součástmi detektivního dohledu jsou:

- kontrola dodržování organizačních a režimových opatření v organizacích klientů,
- činnost hotelových detektivů (včetně restauračních a zábavných zařízení, kasin, heren apod.),
- činnost detektivů obchodních domů, obchodů, tržišť apod.,
- činnost detektivů na kulturních a sportovních akcích,
- činnost detektivů dohlížejících na dodržování veřejného pořádku a bezpečnosti v peněžních ústavech apod.,
- činnost detektivů dohlížejících na dodržování veřejného pořádku

BRADEC František,
Praha 2007,
Grafické vyjádření prověrky

cesu přípravy a realizace detektivní nebo zpravodajské činnosti je možno vyvozovat, že detektivní verze nebo zpravodajská hypotéza mají obecnější charakter než verze vyšetřovací a operativně pátrací, které se dotýkají trestního procesu.

Vlastní tvorbě detektivních verzí nebo zpravodajských hypotéz předchází soustředění a analýza informací k danému problému z otevřených (sekundárních) zdrojů informací, případně dalších informací zjištěných již v procesu realizace detektivního dohledu (realizovaného případně i zpravodajskou činností) či informací z dříve provedené detektivní prověrky. Informace mohou být získávány jak klasickou činností detektiva nebo zpravodajce „detektivních verzí“, tak v procesu tvorby „zpravodajských hypotéz“.

Způsoby získávání informací:

- klasickou manuální cestou práce detektiva nebo zpravodajce,
 - počítačovou rafinerií (shromažďováním) pomocí příslušného softwarového vybavení.
- Proces práce s detektivními verzemi (zpravodajskými hypotézami) probíhá v následujících krocích:
- vytýčení verzí (hypotéz),
 - stanovení předpokladu, co musí nastat, ukáže-li se verze (hypotéza) jako pravdivá,
 - prověřování jednotlivých verzí (hypotéz) a vylučování nepravdivých verzí (hypotéz).

Práce s verzemi (hypotézami) má cyklický charakter.

V procesu prověřování detektivních verzí (zpravodajských hypotéz) může být využita celá škála detektivních (zpravodajských) metod – základ ale tvoří následující metody:

BRABEC František, Praha 2007, Investigativní analýzy

- detektivní (zpravodajské) vytěžování,
- detektivní (zpravodajská) legenda,
- detektivní (zpravodajská) kombinace,
- detektivní (zpravodajské) informační proniknutí – využití lidských informačních zdrojů (informátorů),
- detektivní (zpravodajské) sledování,
- detektivní (zpravodajské) osobní pátrání.

rozkrývání latentních protiprávních jednání.

Jednotlivé získané informace, informace o důkazech a případně i důkazy, je třeba analyzovat z hlediska jejich:

- objektivitu (pravdivosti),
- relevance k danému případu.

Investigativní – zpravodajská analýza představuje nedílnou součást celého detektivního nebo zpravodajského procesu, tedy realizace všech forem a metod detektivní i zpravodajské činnosti a uplatňuje se:

Celý proces detektivního (zpravodajského) rozkrývání latentních protiprávních jednání završuje detektivní (zpra-

vodajské) dokumentování. Jedná se o proces, v němž jsou získané detektivní či zpravodajské informace zpracovávány do požadované formy.

4) INVESTIGATIVNÍ – ZPRAVODAJSKÁ ANALÝZA prolíná celým procesem detektivního (zpravodajského)

- při zahájení procesu činnosti k vyhodnocení vstupních informací,
- v průběhu realizace každé z metod detektivní či zpravodajské činnosti,
- při závěrečném zhodnocení výsledku realizace příslušné metody,
- v průběhu naplňování příslušné formy detektivní či zpravodajské činnosti,
- v závěrečném hodnocení průběhu realizace příslušné formy detektivní či zpravodajské činnosti – při zakončení zakázky.

5) DETEKTIVNÍ DOKUMENTACE znamená rozkrývání protiprávního jednání, což je nutné jak u přestupků pro správní řízení, tak u trestných činů – jednak pro další postup Policie ČR jako orgánu činného v trestním řízení, jednak pro činnost advokáta.

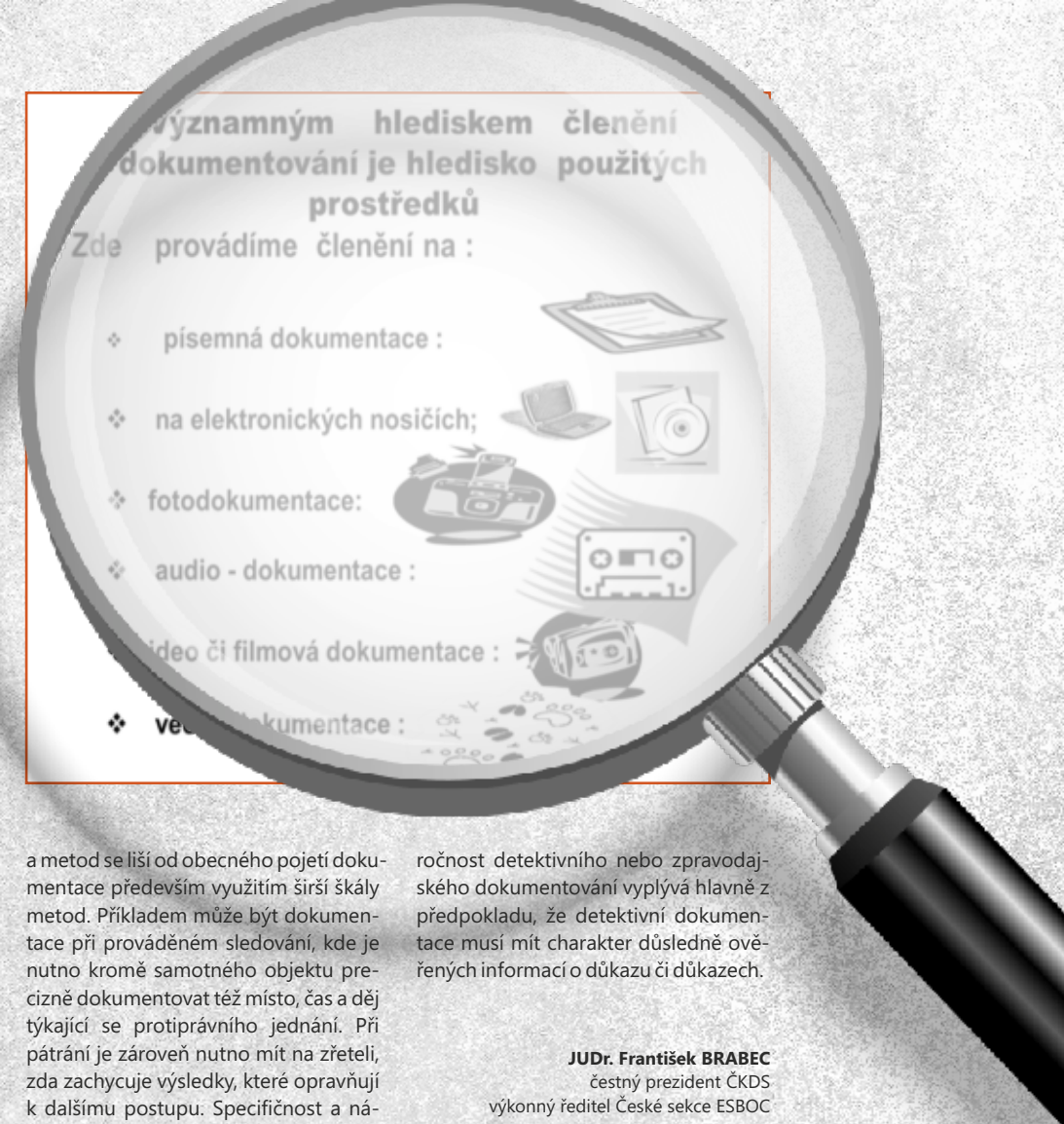
Metoda dokumentování doplňuje a završuje všechny další metody detektivní nebo zpravodajské činnosti. Jejím cílem je získané informace legalizovat, zachovat, zpřístupnit (podávat je ve srozumitelné podobě) a umožnit klientům využít je pro jimi plánované postupy v různých činnostech a rozhodování. V procesu dokumentování může detektiv nebo zpravodajský pracovník (detektiv zpravodajec) využít řady kriminalistických taktických a technických metod i dalších metod obecných.

Dokumentování můžeme členit z rozličných hledisek. Pro nás je však důležité členění podle hlediska návaznosti na jiné formy detektivní nebo zpravodajské činnosti.

Detektivní dokumentace může být:

- písemná – v podobě významných písemných dokumentů, jimiž jsou např. zápisy o výpovědích – tyto je vhodné, pokud je to možné, opatřit úředně ověřenými podpisy vypovídacích osob a někdy provést i formou notářského zápisu; takovýto dokument pak má hodnotu listinného důkazu,
- na elektronických nosičích,
- fotografická,
- formou audiozáznamu,
- formou video či filmového záznamu,
- věcná – např. pořízením daktyloskopických otisků, pořízením otisků podrážek bot, záznamem náčini/nářadí souvisejícího s protiprávním jednáním apod.

Detektivní nebo zpravodajské dokumentování z hlediska užitých forem

a metod se liší od obecného pojetí dokumentace především využitím širší škály metod. Příkladem může být dokumentace při prováděném sledování, kde je nutno kromě samotného objektu precizně dokumentovat též místo, čas a děj týkající se protiprávního jednání. Při pátrání je zároveň nutno mít na zřeteli, zda zachycuje výsledky, které opravňují k dalšímu postupu. Specifičnost a ná-

ročnost detektivního nebo zpravodajského dokumentování vyplývá hlavně z předpokladu, že detektivní dokumentace musí mít charakter důsledně ověřených informací o důkazu či důkazech.

JUDr. František BRABEC
čestný prezident ČKDS
výkonný ředitel České sekce ESBOC

Detektivní nebo zpravodajské dokumentování je:

- ❖ **METODA** detektivní nebo zpravodajské činnosti jejíž cílem je, detektivní nebo zpravodajská činností získané informace tzv

ZLEGALIZOVAT

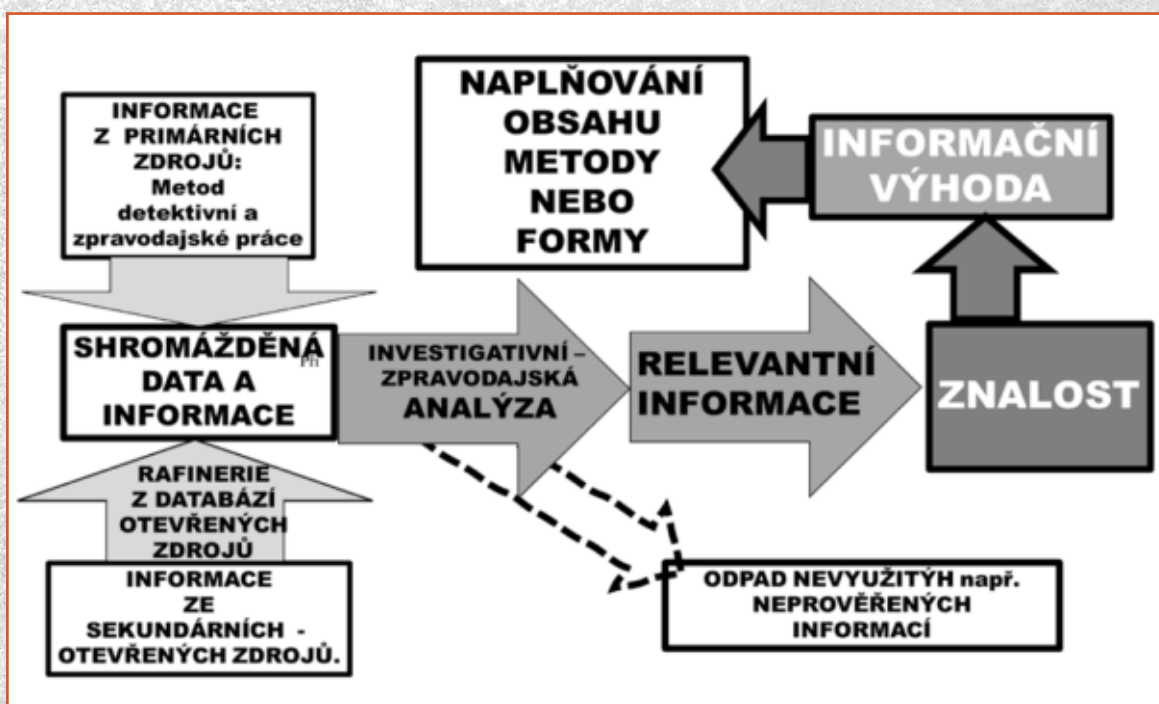
(zpracovat je do podoby veřejnosti přístupné, např. pro potřeby důkazů správního či soudního řízení, zpravodajské lobbyistika, ekonomického nebo politického – společenského rozhodování apod.) a zakončovat je do dlouhodobě využitelné podoby - pro dlouhodobé využití.

- ❖ V procesu dokumentování detektiv nebo zpravodajec využije řady kriminalistických komerčních (obecných) a zpravodajských taktických prostředků a kriminalistické i obecné metodologie a taktických postupů.

ZÁKLADNÍM ÚKOLEM ANALÝZY JE POROZUMĚNÍ

významu všech shromážděných informací. Interpretace informací spočívá v jejich intelektuálním zpracování, na základě kterého se extrahují důležité entity (lidé, organizace, věci, místa, události, atd.) a jejich vazby reprezentující smysl obsahu informací. Aby ale analytik dokázal význam všech shromážděných informací zjistit, je nutné, aby si je nejprve dal všechny dohromady v nějaké organizované a přehledné podobě:

BRABEC František,
Praha 2022,
Tok informací
v procesu analýzy

CHOROBNÁ ZAVISLOST NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH NETÝKÁ SE I VÁS?

Odborně se chorobná závislost na sociálních sítích, internetu, označuje jako **netolismus**. Samozřejmě ne hned každého, kdo brouzdá po internetu, považujeme za závislého. Závislost vzniká v okamžiku, kdy běžný život uživatele začne komplikovat nadměrné užívání internetu. Vznikají problémy psychické, rodinné, problémy spojené se školním, studijním či pracovním prostředím uživatele. Dochází ke změnám v komunikaci při navozování přátelských či partnerských vztahů, virtuální vztahy se stávají přednější než osobní.

Spousta lidí se na sociálních sítích předvádí a ve snaze být pro ostatní co nejzajímavější o sobě lže. V osobním životě přitom mohou být tyto osoby úplně jiné, než jak se prezentují online. Dospívající lidé trpí často závislostí na hraní online her. Existuje velké množství různých her (bojové, týmové, karetní atd.) a první problém nastává, když si hráč přestane uvědomovat reálný čas, který hraním tráví. Čas při hrách totiž utíká rychleji, neboť jsou zábavnější než reálný život. Také studenti, kteří vyhledávají na internetu informace potřebné pro své studium, tráví často na internetu enormně moc času, což může v konečném důsledku vést naopak ke zhoršení jejich studijních či pracovních výsledků.

Jaké jsou hlavní znaky netolismu?

Významnost objektu závislosti – objekt závislosti (internet, sociální sítě) se stane nejdůležitější aktivitou v jedincově životě. Bez ohledu na to, o co se jedná (chatování, psaní e-mailů, hledání na seznamkách, surfování, hraní počítačových her, vyhledávání informací aj.). Objekt závislosti začne ovládat jedincovo myšlení a citění a celé jeho chování.

Časté změny nálad – člověk si chodí na internet odpočinout od ostatních, zklidní se ve svém soukromí, nemusí přemýšlet nad ostatními záležitostmi. Pokud se mu ale jeho „drogy“ nedostává, stává se podrážděný, výbušný až agresivní.

Navyšování času – člověk tráví pobytem na internetu stále více času, ten pak rychle utíká a následně chybí pro provozování jiných aktivit.

Abstinenční příznaky – při absenci „drogy“ dostává jedinec vztek na sebe

sama, zmocňuje se ho podrážděnost, smutek, nastává konflikt a tzv. relaps, což je hrozba opakování dřívějšího závislostního chování.

Jaká rizika hrozí při chorobné závislosti na internetu?

Jsou jednak fyzická a jednak psychická. Mezi fyzická rizika patří dlouhodobá bolest zad, kloubů, očí, páteře, bolesti hlavy. Mezi psychická rizika lze zařadit poruchy vnímání, paměti, poruchy spánku, soustředěnosti, špatné mezilidské vztahy.

Nutné je si uvědomit, do jaké míry je člověk závislý. Důležitou roli hraje jedinec sám o sobě, u dětí to jsou hlavně jejich rodiče, spolužáci, mikroklima. Mění se jedincovo vnímání, tím i jeho myšlení, včetně jeho komunikace s okolím.

Optimální řešení času tráveného na internetu (případně cesta k jeho omezení až abstinenci) spočívá v nastavení určitých pravidel – to je důležité zejména u dětí. Dítě by mělo mít nějaký koníček, který ho baví a odvede jeho pozornost od sociálních sítí. Je žádoucí, aby dítě mělo co nejvíce volnočasových aktivit (bez potřeby internetu) a bylo vedeno k tomu, aby se svým kamarádům věnovalo raději osobně, bez využití telefonu či internetu.

Jaké kroky můžeme učinit pro bezpečné používání sítí?

1. Nainstalovat vhodné antivirové programy a průběžně je aktualizovat.
2. Před stažením aplikace si pročíst pravidla a recenze.
3. Účty by měly být zabezpečeny dostatečně silným heslem.
4. Rozkliknout odkazy na stránkách a ověřit si pravdivé informace – dezinformační weby společně na to, že si čtenáři věrohodnost informací dále neověří.
5. Pozor na manipulaci s obrázky, které mohou být upraveny např. pomocí Photoshopy.
6. Pozor na hru s emocemi a dramaty – jimi obvykle začíná informace, která má za úkol vzbudit v čtenáři silné emoce, aby si článek dál rozkliknul.

Pro dnešní dobu je příznačné, že sociální sítě vládou lidem. Ovládají osobní životy, čas i vztahy. V mnohém mohou být prospěšné, ale pro psychiku jedince mohou být velice škodlivé. Chorobná závislost jedince začíná tím, že se ho zmocňují obavy, že mu na sociálních sítích něco uniká, že o něco přichází. Tento efekt vyvolává pocit neklidu, člověk se začne porovnávat s konkurencí, hledá na sobě chyby, pochybuje o svých schopnostech, vzhledu a práci. Následně pak pochybnosti o sobě samém vyvolávají v jedinci pocity nízkého sebevědomí, osamělosti, úzkosti a deprese.

Sebevědomí je vyjadřovací postoj k sobě samému a vychází z vlastní úspěšnosti. Pokud má jedinec nízké sebevědomí, znamená to, že si nevěří a nemá v sebe samého důvěru. Osoby s nízkým sebevědomím žijí neustále ve strachu z vlastního neúspěchu. Příčiny, které vedou ke ztrátě sebevědomí vznikají již v dětství. A právě velká míra života na sociálních sítích může úroveň sebevědomí těžce negativně poznamenat.

Úzkost je krátkodobý stav, který nastává i bez zjevné příčiny. Je třeba si uvědomit, že velká míra života na sociálních sítích takové úzkostné stavy často nastartuje. Důsledkem je pak porucha spánku, nervolnost, bušení srdce a celkové podráždění.

Deprese je vážnější a často dlouhodobá porucha psychiky. Člověk s depresí je permanentně smutný, bez radosti ze života, není pozitivně motivovaný, nenachází v životě smysl. Život mladých lidí na sociálních sítích tyto zmíněné stavy psychiky jen prohlubuje.

Sociální sítě lidem v mnoha ohledech život usnadňují a mají k využití mnoho kladných stránek. Málokdo však dostatečně ví o možných rizicích, která jsou s nadměrným užíváním sociálních sítí spojena. Pokud není člověk dostatečně obezřetný, může pro něj mít pobyt na sítích velmi negativní dopad. Někteří jedinci si ani neuvědomují možné následky svého chování na sítích. Zásadní je na těchto platformách neuvádět příliš

mnoho osobních údajů. Jiní lidé je totiž mohou zneužít a kroky k nápravě se pak hledají jen velmi těžko.

Chci tímto článkem poukázat na fakt, že sociální sítě jsou lehce zneužitelné a někteří uživatelé ani netuší, s jakými následky se mohou setkat při jejich špatném užívání. Lidé se mohou lehce dostat do obtížně řešitelných situací, z nichž neví jak ven.

Na druhé straně je nutno uznat, že obezřetné a rozumné využívání sítí může být i přínosné. Jejich zásadním přínosem je možnost spojení s rodinou a přáteli, a to hlavně v případech, že jsou jednotliví účastníci vzdáleni tisíce kilometrů. Mohou tak přesto sdílet své zkušenosti, příběhy a zážitky – nejen formou běžného telefonu, ale i videohovoru, kdy se může komunikace zúčastnit i více osob najednou.

Závěrem se pokusíme shrnout v několika bodech bezpečnou komunikaci.

Zásady bezpečného chování na sítích:

1. Neposkytovat nikomu neznámému adresu ani telefon.
2. Nezasílat nikomu neznámému své fotografie a nesdělovat svůj věk.
3. Udržovat svá hesla v tajnosti a nikomu je nesdělovat.
4. Neodpovídat na neslušné, vulgární zprávy.
5. Nedomlouvat si osobní schůzku s neznámým člověkem přes internet, aniž by o tom nikdo nevěděl.
6. Pokud se objeví nevhodný obrázek či fotografie, ihned stránku opustit.
7. Je lepší se svěřit někomu blízkému, má-li uživatel špatný pocit ze stránek.
8. Neotvírat žádné pochybné přílohy, které přišly z neznámé adresy.
9. Nevěřit každé informaci, která se na internetu objeví.
10. Není třeba se bavit úplně s každým.

A nezapomeňte, že v případě problému lze požádat o konzultaci a pomoc odborníky!

Mgr. Zoja Kalivodová
psycholog

PF 2024

VŠE NEJLEPŠÍ DO NOVÉHO ROKU